

Afgørelser – Reg. nr.: 00626.01

Fredningen vedrører: Sønderbjerg

Denne fredning er delvist ophævet af en nyere fredning, se Reg. nr. 08179.00

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 16-12-1960

Fredningsnævnet 01-07-1958, 26-11-1958

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

Denne fredning er delvist ophævet af en nyere fredning, se Reg. nr. 08179.00

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1960, den 16. december, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig vøtering følgende
k e n d e l s e
i sagen nr. 1296/58 vedrørende fredning af "Sønderbjerg" m.v. på Anholt.

I den af fredningsnævnet for Randers amt den 1. juli 1958 afsagte kendelse hedder det:

"Ved Randers amts fredningsnævns kendelse af 28. oktober 1938, der stadfæstedes ved overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939, til hvilken kendelse slutter sig tillæg af 29. august 1946, 20. august 1948, 20. juli 1951 og 27. oktober 1952, blev arealer af matr. nr. 43a Anholt, den såkaldte "Ørken" fredet.

Denne fredning omfatter navnlig arealerne øst og nord for en linje, der som sydligste udgangspunkt har et punkt på kysten ved "Hermansgave". Linjen følger plantagens nordøstgrænse og dennes forlængelse til nordøsthjørnet af plantagen nordøst for Anholt by, hvorfra linjen går mod vest til "Storenslyng" og derfra mod nord indtil et punkt, hvorfra linjen går mod vest parallelt ved Havnevejen i en afstand af 150 meter nord for denne.

Foruden at frede arealerne øst og nord for den nævnte linje fuldstændigt indeholder kendelsen en bestemmelse under punkt 7, hvori det hedder:

"Den del af matr. nr. 43a, der ligger vest for linjen "Hermansgave" - Anholt by, må kun bebygges med forbehold af nævnets

godkendelse af bygningens farve og hele udseende til enhver tid."

Denne store fredning blev indtil 1956 suppleret med deklarationer angående tre mindre ejendomme, nemlig matr. nr. e 39 Anholt, en lod af matr. nr. 43a (kaldet "Klottens Klet") og matr. nr. 15g Anholt (kaldet "Stigsholm"), angående hvilke ejendomme foreligger deklarationer henholdsvis af 18. marts 1939, 20. marts og 22. marts 1939 og 29. marts og 6. april 1939.

Fredningsnævnet har den 29. august 1946 i anledning af en skrivelse af 26. juli 1946 fra Danmarks naturfredningsforening foretaget en besigtigelse af de ikke ved den fornævnte kendelse fredede terrængenstande "Sønderbjerg" og "Nordbjerg". Denne besigtigelse efterfulgtes ikke af nogen fredningssag, endsige nogen kendelse, men nævnet udtalte, at den landskabelige linje ikke burde brydes ved eventuel bebyggelse af "Sønderbjerg" og "Nordbjerg", men at bygningerne burde placeres således, at de ikke blev synlige fra havet og øens veje, og at de burde være mørke, og tagene belagt med græstørv eller lyng.- Nævnet udtalte videre, at almenheden ikke burde hindres i at færdes til fods i naturen på "Sønderbjerg" og "Nordbjerg" som hidtil, samt at parceller ikke burde indhegnes med pigtråd eller anden metaltråd, men kun med levende hegn.

Det foran anførte tjener som baggrund ved vurderingen af et rejst krav om fredning af "Sønderbjerg" med omgivelser.

En henvendelse desangående, dateret 24. juni 1956, hidrører fra sognerådsformand Robert Kasmussen, Anholt, der var og under nærværende sags behandling stadig er lokalt medlem af fredningsnævnet.

I efteråret 1956 modtog fredningsnævnets formand skrivelser af 26. og 28. august fra skovrider Thyssen, Ebeltoft, på vegne vedkommende lokale naturfredningsforening, der ønskede fredningssag gennemført.

Endvidere har der fra privat side været rettet telefoniske og mundtlige henvendelser, der gav udtryk for ønsket om en fredning af "Sønderbjerg".

Anledningen til de nævnte henvendelser var, at ejeren af matr. nr. 41k Anholt by og sogn, en lod, der i retningen hovedsagelig nord-syd strækker sig hen over "Sønderbjergs" sydligste og højeste område, cand. theol. og cand. jur. Bendt Friis, Told-

bodgade 79, København K., havde påbegyndt opførelsen af et sommerhus på sin lod, hvilken bebyggelse formentes at ødelægge udsigten mod nord fra toppen af "Sønderbjerg".

I den ene af de private henvendelser (fra skovrider Paul Jensen, Nonneholt, Mariager, der er ejer af en grund, som strækker sig fra kanten af "Sønderbjerg" mod øst) henledes fredningsnævnets opmærksomhed på, at almenhedens færdsel på syd- og vestsiderne af "Sønderbjerg" resulterer i stier, hvor vandskyl og vind straks bortfører materiale, hvilken erosion efterhånden forårsager store skred, der formentlig med tiden vil true selve "Sønderbjergs" eksistens, hvilket bølgeslaget ved bjergets fod også vil. Skovrideren, der forøvrigt er formand for Naturfredningskomiteen for Mariager m.v., har derfor anført, dels at almenhedens færden ikke bør finde sted på "Sønderbjergs" skråninger, og at hensynet hertil taler imod bebyggelse på "Sønderbjerg", dels at "Sønderbjerg" bør beskyttes ved høfder.

Ved en af fredningsnævnet foranstaltet foreløbig besigtigelse i sommeren 1957 blev det konstateret, at den fornævnte bygning af ejeren, Friis, var placeret halvt nedgravet i en sydvendt skråning af en hulning i "Sønderbjergs" sydligste del, således at man fra "Sønderbjergs" allersydligste top ved at se nord på ikke kan undgå straks at se pågældende sommerhus på den anden side af lavningen.-

Sommerhuset indeholder en enkelt stue; det er opført af betonblokke. Taget er af træ og tagpap. Indgangsdøren er i sydvæggen, af hvilken den væsentligste del optages af vinduer.

Ved besigtigelsen var jorden umiddelbart omkring huset uden vegetation.

Således som sommerhuset er anbragt, påtvinger det en fornemmelse af brud i betragtelsen af en ellers uberørt, stor-slået natur.

Af en fremlagt skrivelse ses, at ejeren kunne tænke sig at bygge en etage ovenpå den allerede fuldførte etage, hvilket naturligvis ville medføre, at sommerhuset blev endnu mere synligt end i forvejen.

Ved besigtigelsen fandtes i nærheden af sommerhuset anbragt to store tønder, der indvendigt er indrettede som sovepladser for børn.

I forbindelse med besigtigelsen blev ført forhandlinger med cand. theol. og cand. jur. Bendt Friis, der udtalte, at han forud for byggeriet havde overvejet at bygge nord for bakken i stedet for, men at den tanke blev opgivet, fordi byggeriet der, efter hans opfattelse, ville have ødelagt udsigten til "Sønderbjerg" fra så at sige hele øen, ligesom hans færden kunne have været iagttaget fra hele øen, hvorimod huset nu ikke kan iagttages fra afstande over 100 meter.

Friis gjorde under de fortsatte forhandlinger opmærksom på, at han, hvis en fredningssag fører til, at hans sommerhus skal fjernes, må kræve fuldstændig erstatning, ved hvis udregning må tages i betragtning, at byggeriet er lovligt udført på ikke fredet areal og under vidtgående hensyntagen til fredningsnævnets programudtalelse af 29. august 1946, samt at byggeriet har været vanskeligt, hvorfor arbejdsudgifterne har været temmelig store. Dertil kommer materialeudgifterne.

Forhandlingerne med Friis endte med, at man enedes om at udsætte sagen et år og en måned med henblik på undersøgelse af forligsmuligheder.

Denne undersøgelse har ikke ført til noget positivt resultat.

De i den nævnte besigtigelse og i forhandlingerne med Friis deltagende repræsentanter for fredningsnævnet benyttede lejligheden til også at forhandle med ejerne af andre arealer på og ved "Sønderbjerg", idet de pågældende repræsentanter hældede til den anskuelse, at det burde undersøges, hvorvidt der blandt lodsejerne var stemning for en vis fredning ikke alene af "Sønderbjergs" sydlige top, men også de nordligere dele af "Sønderbjerg" samt arealerne umiddelbart øst for "Sønderbjerg", hvilke arealer ikke hører under den del af matr. nr. 43a, for hvis vedkommende det er foreskrevet, at byggeri kun må ske med forbehold af fredningsnævnets godkendelse af bygningens farve og hele udseende til enhver tid.

Det viste sig, at der blandt lodsejerne var nogle, der var enige med fredningsnævnets repræsentanter i, at det var ønskværdigt at søge at opnå en omfattende fredning en gang for alle, hellere end en stykkevis fredning efterhånden, og muligvis efter at skader var sket.

Blandt disse lodsejere var ejeren af matr. nr. 41r Anholt,

Anholt sogneråd, der ved deklaration af 21. oktober 1957, tinglyst 22. november s.a., fredede hele nævnte lod mod kunstige indgreb af enhver art, og gav almenheden ret til kontrolleret adgang.

Ejeren af matr. nr.e 41b og 41g Anholt, lektor Mirjam Munck Schøning-Jepsen, Normasvej 37, København Valby, fredede ved deklaration af 7. juli 1957, tinglyst 11. september s.a., sin del af "Sønderbjergs" østskråning mod byggeri, beboelse og anbringelse af faste indretninger.

Anholt sogneråd har endvidere ved deklaration af 21. oktober 1957, tinglyst 22. november s.a., fuldstændig fredet matr. nr. 41f Anholt, en mindre lod øst for "Sønderbjerg", hvorpå er opstillet et mindesmærke for forliste Anholtbeboere.

Sognerådsformand Robert Rasmussen, Anholt, har ved deklaration af juli 1957, tinglyst 22. november s.a., underkastet en lod af matr. nr. 32a Anholt (ved "Nordbjerg") en begrænset men betydningsfuld fredning.

Endelig har daværende ejer af matr. nr. 43a m. fl. Anholt, kammerjunker H.F.H. von der Maase, Anholt, ved deklaration af 28. oktober 1957, tinglyst 19. december s.a., givet fredningsnævnet for Randers amt medpåtaleret **m.h.t. hidtil rent. private fredningsbestemmelser** vedrørende følgende sommerhusgrunde: 43l, 43m, 43n, 43o, 43p, 43q, 43r, 43t, 43u, 43v, 43x, 43y, 43z, 43æ, 43ø, 43aa, 43ab, 43ad, 43af, 43ag, 43ai, 43ak, 43al, 43an, 43ao, 43ap, 43aq og 43as Anholt. Den hidtil private fredning vedrørende disse nævnte matr. nr.e angår forhold som:

Forbud mod erhvervsvirksomhed m.v.,
kontrol med bebyggelse m.v.,
regulering af bebyggelsers antal m.v.,
forbud mod udstykning,
udgifter til veje o.l.,
forbud mod hegn m.v. og
diverse andre forhold.

De fornævnte fredninger er ydet af lodsejerne uden erstatning.

Medens fredningsnævnets repræsentanter i sommeren 1957 forhandlede med forskellige lodsejere, havde de også lejlighed til drøftelser med en repræsentant for ejerne af matr. nr. 41e Anholt, hvilken lod er beliggende omkring Sønderstrand-

vejen og til dels når op på "Sønderbjergs" skråning. Ejernes repræsentant gav udtryk for, at ejerne kunne forventes uden erstatning at ville frede lodden vest for Sønderstrandvejen (arealet omkring "Kringhøj") fuldstændigt, og at frede området øst for Sønderstrandvejen, således at arealet inden for 100 meter fra det på matr. nr. 4lf Anholt opstillede mindesmærke for forliste Anholtbeboere fredes og bevares fuldstændigt, dog at ejerne forbeholder sig at holde dette areal beplantet, medens den øvrige del af arealet øst for Strandvejen kun fredes i det omfang, at det eksisterende sommerhus bevares, at endnu et må opføres, og at beplantning må ske.

En deklaration angående fredning af matr. nr. 4le i overensstemmelse med de givne retningslinier blev senere udarbejdet af fredningsnævnet og underskrevet af den ene af loddens to ejere, nemlig af lektor Gaston Thierry, Odensevej 28, Hjallese.- Den anden ejer, fru Ellen Thierry, født Scheel, Dyrehavevej 9, Klampenborg, nåede ikke at meddele sin underskrift, før hun døde i efteråret 1957.- En af hendes arvinger ønskede en del oplysninger fra fredningsnævnet, inden han for sit vedkommende underskrev nogen fredningsdeklaration, og ved nærværende kendelses afgivelse foreligger stadig ingen underskrift fra pågældende arving.

Sognerådsformand Robert Kasmussen har stillet i udsigt, at hans søster, fru Edith Dan, Kildekrogen 15, Søborg, fuldstændig vil frede den lille lod matr. nr. 4lx, nabolod til matr. nr. 4lf, af hensyn til mindesmærket på sidstnævnte lod.- Nogen deklaration herom er ikke udfærdiget.

Endelig har fredningsnævnets repræsentanter i sommeren 1957 på Anholt ført forhandlinger med en af ejerne af matr. nr.e 4lv, 4lc, 46b, 47b, 47a og 4lq Anholt, hvilke lodder ejes af fire søskende i forening. Den pågældende medejer, fru Inger Nyboe, Svanemøllevej 59, Hellerup, kunne gå ind for en fredning af alle de anførte numre, dog med ret til beplantning og ret til opførelse af:

Eet hus, skjult af beplantning, på 4lv,

et hus på 4lc,

beholdelse af tre bygninger og et udhus på 47b,

et hus ved "Sønderbjergs" fod på 4lq,

idet de pågældende huse først måtte opføres efter frednings-

nævnets forudgående godkendelse af tegninger og farver.

En efter aftalen med fru Nyboe udarbejdet deklaration blev senere af nævnet sendt hende, for at ejerne kunne skrive under. En af medejerne, dispachør Kjeld Skovgaard-Petersen, Bredgade 71, København K., meddelte derefter ved skrivelse af 1. oktober 1957 fredningsnævnet, at han sammen med en broder og medejers, civilingeniør Jes Skovgaard-Petersen, Enhøjvej 9, Allerød, havde gennemgået den fra nævnet gennem søsteren, fru Nyboe, modtagne deklaration, og at man i princippet var enige deri med enkelte mindre væsentlige ændringer.

Dispachør Skovgaard-Petersen gav imidlertid udtryk for den opfattelse, at der burde udarbejdes en samlet fredningsplan for "Sønderbjerg"plateauet, og at han og hans søskende, hvis kommunen var interesseret deri, og hvis de pågældende lodsejere var villige til at frede deres parceller - evt. mod en mindre erstatning - også ville frede deres parceller efter de af nævnet givne retningslinjer og derudover bidrage til fredningsudgifterne.- I mangel af en samlet fredning af "Sønderbjerg"arealerne - i særdeleshed af matr. nr. 4a Anholt, tilhørende Georg Karstensen - fandt dispachør Skovgaard-Petersen en fredning af hans søskendes og hans parceller uden større praktisk værdi.

Ejeren af matr. nr. 41i Anholt, fornævnte skovrider Paul Jensen, Nonneholt, Mariager, har erkendt det berettigede i en fredning af selve "Sønderbjergs" skråning på matr. nr. 41i; han har derimod ikke kunnet anerkende betimeligheden af fredning af matr. nr. 41i iøvrigt.

Da den med cand. theol. og cand. jur. Bendt Friis aftalte frist nærmede sig sin afslutning, benyttede fredningsnævnets formand, dommer A. Fog, Mariager, der ikke havde haft lejlighed til personlig at besigtige Friis' sommerhus i omgivelserne på "Sønderbjerg", sig den 10. juni 1958 af en mulighed for at deltage i handers Amtsråds rejse til Anholt, på hvilken rejse fredningsnævnets amtsrådsvalgte medlem, proprietær Chr. Laurssen, Drammelstrupgaard pr. Tirstrup, der heller ikke tidligere havde haft lejlighed til at se Friis' sommerhus, var med.

Det samlede fredningsnævn, suppleret med sognerådsmedlemmerne Knud Karstensen og Anton Nordby, Anholt, benyttede dagene 10. og 11. juni 1958 til en nøje besigtigelse af "Søn-

derbjerg" med omgivelser. Der var enighed om, i anledning af det af Friis påbegyndte byggeri, at afholde kommissionsmøde snarest, efter forudgående indkaldelse i statstidende og lokale blade.

Sådan indkaldelse fandt sted i statstidende, nr. 60 for mandag den 16. juni 1958, i Grenaa Folketidende, nr. 135 for samme dato, Jyllands-Posten, nr. 253 for 15. juni 1958, Politiken, nr. 256 for 17. juni 1958 samt i Berlingske Tidende.

I indkaldelserne var anført, at fredningsnævnet afholdt møde på Anholt tirsdag den 1. juli 1958 om fredning af "Sønderbjerg", at mødet begyndte kl. 9 på matr. nr. 41k Anholt og ville blive fortsat på andre ejendomme, at indkaldelsen gjaldt ejerne af matr. nr.: 41a, 41y, 41k, 41r, 41i, 41h, 41g, 41b, 41n, 41q, 41p, 41d, 41o, 43a, 4a, 9b, 2a, 47b, 46b, 46a, 41c, 41v, 41u, 41e, 47a, 41x, 41f, panthavere i samme ejendomme samt servitutberettigede, brugshavere og andre interesserede.

I indkaldelsen påregnedes endvidere, at fredningssagen 1. juli 1958 blev optaget til kendelse, der evt. vil blive afsagt samme dag.

Desforuden har fredningsnævnet ladet forkynde en indkaldelse for alle bekendte ejere og panthavere gennem postvæsenet. Denne forkyndelsesmåde har svigtet i enkelte tilfælde, hvor de pågældende var bortrejste eller lignende.

Endvidere har indkaldelsen været bekendtgjort ved opslag i Anholt by.

Indkaldelsen i statstidende og dagbladene har været nødvendig, fordi nogle af de pågældende lodder er fælleslodder, hvis ejere ikke med sikkerhed er nævnt i tingbogen.

Forinden mødet den 1. juli 1958 kl. 9 på "Sønderbjerg" har fredningsnævnet den 30. juni givet interesserede lodsejere adgang til under et kort møde i øens forsamlingshus at rette spørgsmål til nævnet og blive orienterede om sagen gennem nævnets svar.

Til den berammede tid er afholdt møde med lodsejerne på "Sønderbjerg", under hvilket møde de mødte lodsejere har haft lejlighed til at udtale sig og nedlægge påstande.

Enkelte lodsejere har udtalt sig skriftligt overfor nævnet.

Angående spørgsmålet om fredningssagen bør fremmes bemærkes: Nævnet finder, at "Sønderbjerg" på Anholt på grund af sin skønhed, beliggenhed og ejendommelighed, herunder på grund af udsigten til "Sønderbjerg" og udsigten fra "Sønder-

bjerg", har væsentlig betydning for almenheden, hvorfor den rejste fredningssag bør fremmes.

Efter nævnets opfattelse bør fredningen angå ikke alene selve "Sønderbjerg", men også bjergets omgivelser helt over til det område af "Ørkenen", for hvis vedkommende gælder, at byggeri skal være godkendt af nævnet, således at der bliver en harmonisk overgang fra den del af den fredede "Ørken" i øst, som må bebygges, efter at nævnet har godkendt tegninger m.v., over de hidtil ikke fredede lodder mellem "Sønderbjerg" og "Ørkenen", og til selve "Sønderbjergs" skråninger og øverste sydlige område, der ligesom den væsentligste del af "Ørkenen" bør holdes helt fri for bebyggelse.- Fra det sydligste, øverste plateau af "Sønderbjerg" - helt fri for bebyggelse - bør der være harmonisk overgang til de nord for liggende arealer, hvis bebyggelse kun bør ske under fredningsnævnets medvirken.

Fredningsnævnet finder endvidere, at der bør ske en tydeliggørelse af, for hvilket område punkt 7 i nævnets kendelse af 28. oktober 1938 gælder, idet udtalelsen "den del af matr. nr. 43a, der ligger vest for linjen "Hermansgave" - Anholt by, må kun bebygges med forbehold af nævnets godkendelse af bygningens farve og hele udseende til enhver tid", kan misforstås, eftersom plantagen "Hermansgave" og Anholt by ikke er punkter, men dækker betydelige arealer. I forbindelse med denne tydeliggørelse mener fredningsnævnet imidlertid, at der også bør finde en regulering sted, for at skæmmende byggeri mellem "Linjen" "Hermansgave"-Anholt by" og fredningslinjen nordøst herfor, jfr. kendelsen af 28. oktober 1938, kan undgås.

Der vil herefter være at fastsætte fredningsbestemmelser for hvert af følgende områder:

A. "Sønderbjergs" sydligste del, omfattende følgende matr.nr.e regnet fra vest mod øst til "Sønderbjergs" østfod: to lodder af 41a, 41y, 41k, en lod af 41a og 41r, hvis ejere er opgivet at være, regnet fra vest: Erik Hjorth, Peter Møller, P.H. Larsens enke: Ane Larsen, Bendt Friis, Gisela Christensen og Anholt kommune.

I tilknytning hertil og fredet i samme omfang "Sønderbjergs" skråninger mod vest, syd og øst på følgende matr. nr.e regnet nord fra på Anholts vestkyst, langs kysten mod syd, rundt om "Sønderbjergs" sydspids og mod nord: 43a, 2a,

9b, 4a, 41a, 41y, 41k, 41a, 41r, 41i, 41h, 41g, 41b, 41n, 41q, 47b, 46b, 41c, 41v, 41u, 41e, 4a, 9b og 2a, hvis ejere er opgivet at være: Frederik von der Maase, samme, Kristian Emil Steffensen, Georg Karstensen, Erik Hjorth og Peter Møller, P.H. Larsens enke: Ane Larsen, Bendt Friis, Gisela Christensen, Anholt kommune, Paul Jensen, Meinert C. Sørensen m. fl., Mirjam Munck Schøning-Jepsen, samme, Erik Hjorth m.fl., Kjeld Skovgaard-Petersen m.fl., A/S Solholt, samme, samme, Kjeld Skovgaard Petersen m.fl., Svend Rasmussens enke: Sofie Rasmussen, Gaston Thierry m.fl., Georg Karstensen, Kristian Emil Steffensen og Frederik von der Maase.

I tilknytning hertil og ligeledes fredet på samme måde en strimmel af matr. nr. 43a Anholt.- Herom bemærkes, at den almindelige strandfredning i henhold til loven for tiden er til hinder for ethvert byggeri på den del af matr. nr. 43a, der er beliggende mellem havet og følgende matr.nr.e: 41p, 41i, 41r, 41a, 41k, 41y, 4a, 9b og 2a, svarende til strækningen fra sydøsthjørnet af matr. nr. 41p, øst for Sønderstrandvejen syd og vest om "Sønderbjerg" og videre mod nord til nordskellet for matr. nr. 2a.

Selvom græsvæksten på Anholt i fremtiden skulle brede sig således, at selve lovens ord ikke længere var til hinder for byggeri på den pågældende strækning af matr. nr. 43a, så skal fremtidig nærværende fredning være til hinder for ethvert byggeri der, jfr. nedenfor ad A.

- B. Den del af "Sønderbjerg", som ikke allerede er nævnt under A, og som er beliggende på og udgør følgende matr.nr.e: 4a, 9b, 2a Anholt.
- C. Området øst for "Sønderbjergs" østfod, nemlig de arealer, som ikke er nævnt under A eller B, og som udgør følgende matr.nr.e fra syd mod nord: 41p, 41i, 41h, 41d, 41g, 41b, 41o, 41n, 41q, 47a, 47b, 46a, 46b, 41a, 41c, 41x, 41v, 41f, 41u og 41e, hvis ejere er oplyst at være: Vilhelm Krarup, Paul Jensen, Meinert C. Sørensen m.fl., Vilhelm Krarup, Mirjam Munck Schøning-Jepsen, samme, Viggo Jensen, Erik Hjorth m.fl., Kjeld Skovgaard-Petersen m.fl., A/S Solholt, samme, Anton Nordby (tidligere Christensen), A/S Solholt, Adolf Rasmussen m.fl., A/S Solholt, Edith Døn m.fl., Kjeld Skovgaard-Petersen m.fl., Anholt kommune, Svend Rasmussens

enke: Sofie Kasmussen og Gaston Thierry m.fl.

- D. Det område af matr. nr. 43a ("Ørkenen"), der, jfr. foran, er beliggende mellem "linjen "Hermansgave"-Anholt by" og fredningslinjen nordøst herfor, og som mod nord begrænses af en linje stik vest-øst over Anholt kirkes nordligste punkt, mod syd af havet.

Fredningen har følgende omfang:

- ad A) Arealerne må ikke bebygges, hverken vedvarende eller midlertidigt, og ikke forsynes med indretninger til beboelse, ligesom der heller ikke må opstilles kiosker, skure, elmaster, ensilagebeholdere, eller overhovedet anbringes faste indretninger. Der må heller ikke på området henlægges eller henkastes affald, anbringes møddinger, afgrøder eller andet. Der må ikke foretages udgravninger eller iøvrigt gøres indgreb i den nuværende naturlige tilstand. Arealerne må ikke beplantes. Den nuværende naturlige bevoksning på "Sønderbjergs" skrån timer bestående af enebær m.v. skal bibeholdes og må frit brede sig på skrån timerne, således at disse i videst muligt omfang beskyttes mod erosion af enhver art. Det står ejeren frit for på skrån timerne efter forhandling med fredningsnåvnets lokale repråsentant til suppler ing af den naturlige bevoksning at så eller plante slåen, klitrose, kamsjatkarose, tornblad, bukketorn eller hvidtjørn, hvilke planter antagelig vil kunne gøre fyldest, og som formentlig er egnede i den rækkefølge, hvori de her er nævnt.

Oven på selve "Sønderbjerg" skal det være ejeren tilladt at hugge af den nuværende bevoksning og at fjerne selvsåninger. Opdyrkning må ikke ske.

Der må intet foretages i strid med de til enhver tid gældende regler om dåmpning af sandflugten.

Der tilsikres almenheden adgang til "Sønderbjerg" ad vejen, der fra Sønderstrandvej fører over følgende matr.nr.e regnet nord fra: 4lt, 4ll, 4le, 4lu, 9b, 4lv, 4lc, 46b, 47b, 4lq, 4ln til den af Anholt kommune ejede lod, matr. nr. 4lr. Almenheden har ligeledes ret til ophold på matr. nr.e 4la, 4ly, 4lk, 4la og 4lr mod at opføre sig ordentligt.

Opstilling af skilte er forbudt.

Det af ekspeditionssekretær Bendt Friis på matr. nr. 4lk opførte sommerhus vil være at fjerne inden 1. oktober 1960. Bendt Friis, eller senere ejere af matr. nr. 4lk efter aftale med ham, har ret til enten personlig eller ved andres hjælp at fjerne sommerhuset og retablere den naturlige tilstand. Er denne ret ikke benyttet af ham, påhviler det Anholt kommune inden 1. november 1960 for egen regning at foretage fjernelsen, herunder retablering af den naturlige tilstand mod at blive ejer af alle materialerne i sommerhuset.

Der må ikke opstilles hegn af nogen art.

For så vidt angår matr.nr.e 4lv, 4lc, 46b, 47b, 47a og 4lq, hvis højeste områder ved denne kendelses afsigelse er bevokset med bl. a. nåletræer, gælder den særegel, at den nuværende bevoksning må bibeholdes og vedligeholdes af ejeren og i et vist omfang skal bibeholdes, jfr. herom nedenfor ad C. ad B) Den landskabelige linje må ikke brydes ved evt. bebyggelse. Som hovedregel og i mangel af fredningsnavnets tilladelse må bygningerne ikke være synlige fra havet eller øens veje. Opførelse af bygninger må ikke påbegyndes, før der med fredningsnavnet er opnået enighed om bygningernes placering, form og farver m.v. Udstykning til bebyggelse må ikke ske i mindre lodder end 1 tønde land, og på hver lod må kun bygges et sommerhus og et udhus. Parcellerne må ikke indhegnes med pigtråd eller med anden metaltråd - kun med levende hegn.

Fredningsnavnet kan gøre sin godkendelse af byggeri betinget af beplantning, hvorved bebyggelse skjules.

Der indrømmes almenheden ret til passage over de uopdyrkede arealer af matr. nr.e 2a, 9b og 4a til stranden på øens vestside.

Ved påbegyndt udstykning til bebyggelse, eller ved påbegyndt bebyggelse, skal der på ejernes bekostning udlægges en sti på hver af de tre lodder til brug for almenheden og beboerne ved passage til stranden.

Der må ikke opstilles telegrafmaster, iskiosker, beboelsesvogne eller andre skæmmende genstande, herunder møddinger og affaldsdynger.

ad C) På matr. nr. 4lp må den sydlige halvdel ikke bebygges.

På den nordlige halvdel må ikke være mere end ialt tre huse, hvert med et udhus, evt. indeholdende garage.

På matr. nr. 4li må den eksisterende bebyggelse (et hus og separat soverum) kun øges med en garage i tilslutning til den bestående bebyggelse.

Matr. nr. 4lb må kun udstykkes i to parceller, een øst og een vest for Sønderstrandvejen, omtrent på samme størrelse.

På den vestlige lod må kun bygges eet hus med udhus. På lodden øst for vejen må kun bygges to huse, hvert med et udhus.

For matr. nr. 4lq gælder, at der må bygges et hus øst for vejen og et hus vest for vejen, hvert med et udhus.

Matr. nr. 4le må kun udstykkes under hensyntagen til de nedenfor givne fredningsregler, hvorefter der ikke må bygges på lodden vest for Sønderstrandvejen, ligesom der heller ikke må bygges indenfor en afstand af 100 meter fra mindesmærket på matr. nr. 4lf.

De øvrige matr.nr.e i området må ikke udstykkes til bebyggelse.

Hovedreglen er herefter, at der på hvert matr.nr. eller hver parcel kun må opføres et sommerhus eller anden beboelse med tilhørende udhus. For matr. nr. 47b gælder her en undtagelse, idet denne ejendom allerede er bebygget i videre omfang jfr. herom nedenfor.

For hele området under C gælder, at byggeri og tilbygning ikke må påbegyndes, forinden der med fredningsnævnet er forhandlet og opnået enighed om placering, form og farver.

Fredningsnævnet kan gøre sin godkendelse af bebyggelse betinget af beplantning, hvorved bebyggelsen skjules.

Der må ikke opstilles telegrafmaster, iskiosker, beboelsesvogne eller andre skæmmende genstande, eller henlægges møddinger, affalddynger m.m.

Der må ikke indhegnes med pigtråd eller anden metaltråd, kun med levende hegn.

Angående matr.nr. 4le bemærkes, at lodden vest for Sønderstrandvejen (arealet omkring "Kringhøj") fredes

og bevares fuldstændigt. Denne lod må derfor fremtidig ikke bebygges, ligesom der ikke på anden måde må indrettes beboelse, heller ikke midlertidigt, eller rum til andet brug. Arealet må ikke beplantes, men skal stedse henligge i sin nuværende tilstand, bevokset med lyng, enebær, gyvel m.m. Grusgravning og lignende må ikke finde sted. Ejeren har ret til at fælde selvsåninger. Denne ret skal udøves således, at arealet også fremtidig er lyngklædt med spredt bevoksning med enebær, gyvel og enkelte fyrretræer, samt med de mindre planter, som naturligt vokser med lyng, enebær og gyvel.

Det areal af matr. nr. 41e, som ligger øst for Sønderstrandvejen, fredes i forskelligt omfang.

For det areal, der ligger indenfor en afstand af 100 meter fra det sted på matr. nr. 41f, hvor et monument for forliste Anholtbeboere er opstillet, fredes og bevares fuldstændigt i samme omfang, som arealet omkring "Kringhøj"; dog har ejeren lov til fuldstændigt at tilplante dette areal.

På den resterende del af matr. nr. 41e foretages tilsvarende fredning, dog at der er forbeholdt ejeren ret til beplantning, ret til at bibeholde det eksisterende sommerhus, og ret til at opføre endnu en beboelse, således at der på dette areal må være ialt to sommerhuse med tilhørende udhuse.

Gående personers uskadelige og stilfærdige passage over matr. nr. 41e er tilladt.

For så vidt angår matr. nr. 41v gælder, at ejeren har ret til opførelse af et hus og ret til beplantning. Huset skal placeres skjult på plateauet over for skrænten, efter at fredningsnævnet forud har godkendt tegninger og farver.

På matr. nr. 46b må ikke bygges; ejeren har ret til beplantning.

For matr. nr. 41c gælder, at ejeren har lov til at bygge et hus efter nævnets forudgående godkendelse af tegninger og farver; huset skal placeres skjult i bevoksningen.

Matr. nr. 47b fredes med bibeholdelse af nuværende, ialt 3, bygninger og et udhus oven for skrænten samt cykelskur neden for skrænten, og med ret til opførelse af tilsvarende bygninger samme steder, når de nuværende går til grunde, dog efter nævnets godkendelse af tegninger og farver. Ejeren har ret til beplantning. De nuværende og evt. fremtidige bygninger skal holdes skjult ved beplantning.

Matr. nr. 47a må ikke bebygges. Ejeren har ret til at til-

plante.

For matr. nr. 41q gælder fredningen med forbehold af ejerens ret til beplantning, og med ret til opførelse af eet hus ved "Sønderbjergs" fod, samt med ret til opførelse af endnu eet hus, dette sidste øst for Sønderstrandvejen, men nærmere østskellet end vejen og begge først efter forudgående godkendelse af tegninger og farver.

ad D) Området må kun bebygges med forbehold af nævnets godkendelse af bebyggelsens placering, farve og hele udseende til enhver tid. Der må ikke hegnes på anden måde end med levende hegn.

Som en fælles regel for områderne A, B, C og D gælder, at ejerne med husstande og gæster har ret til i ferier at bebo deres lodder under anvendelse af telte.

Gældende regler om dæmpning af sandflugten skal til enhver tid overholdes.

Angående de af grundejerne nedlagte erstatningspåstande bemærkes, at der fra Ebeltoft amtstue er indhøvet oplysning om ejendomsværdier, grundværdier og grundstigningsskyldbeløb til brug ved erstatningsberegningen.

Ved fastsættelsen af erstatningerne i anledning af fredningerne er taget hensyn til, at mulighederne for den brug, der betinger pålægningen af grundstigningsskyld på en del af lodderne, helt eller delvist ophører, hvorfor det, jfr. lov nr. 265 af 27. maj 1950 § 22 m. fl. må antages, at grundstigningsskylden helt eller delvist slettes som offentlig prioritet på de fredede lodder. Ligeledes er der taget hensyn til, at grundværdien i medfør af samme lov kan ventes nedsat i anledning af fredningerne.

Under hensyn hertil og til den hidtidige brug af pågældende lodder samt disses værdi i forhold til pantegælden finder fredningsnævnet, at panthaveres eller andre interesse-redes rettigheder ikke berøres, hvorfor erstatningsbeløbene vil være at udbetale til ejerne.

Medens indskrænkningerne i ejernes rettigheder er taget i betragtning som motiverende udbetaling af erstatning, er de fordele, som enhver ejer opnår ved fredningerne af de omkringliggende lodder, taget i betragtning som motiverende en nedsættelse eller bortfald af erstatningsbeløbene. Frednings-

nævnet har i den forbindelse haft for øje, at de pågældende ejendommers brug alt overvældende er af rekreationel art.

Det er også taget i betragtning, at opretholdelsen af en vis høj standard med hensyn til størrelsen af sommerhusgrunde og kvaliteten af bygningerne i sig selv er af værdi, både for ejerne og for kommunen, foruden for almenheden.

Fastsættelsen af de enkelte erstatningsbeløb må herefter bero på et skøn.

På baggrund heraf fastsætter nævnet følgende erstatningsbeløb for fredning, indrømmelse af færdselsrettigheder og for ulemper:

Matr. nr.e	<u>Ejere</u>	Erstatning
41a (vestlig lod)	(Fisker Erik Hjorth, Anholt	kr.
	((opgivet ejer)	750,00
	(Tømrer Peter Møller, Anholt	
	((opgivet ejer)	750,00
41y	P.H. Larsens enke: Ane Larsen	
	(østinglyst adkomst)	750,00
41k	ekspeditionssekretær Bendt Friis,	
	København	4000,00
41a (østlig lod)	Frøken Gisela Christensen, Anholt	
	(opgivet ejer)	750,00
41r	Anholt kommune	0,00
41i	Skovrider Paul Jensen, Mariager	0,00
41h	Hilda Marie Rasmussen m.fl.	0,00
41g + 41b	lektor Mirjam M. Schøning-Jepsen,	
	København	0,00
41n	fisker Erik Hjorth, Anholt m.fl.	
	(opgivet ejer)	0,00
41q	dispachør K. Skovgaard-Petersen,	
	København, m. fl.	0,00
41p + 41d	pastor Vilhelm Krarup, København	0,00
41o	tandlæge Viggo Jensen, København	0,00
43a	ingeniør F. von der Maase, Charlottenlund	1000,00
2a	do.	1000,00
4a	fisker Georg Karstensen, Anholt	1000,00
9b	fisker Kristian Emil Steffensen, Anholt	1000,00

<u>Matr.nr.e</u>	<u>Ejere</u>	<u>Erstatning</u>
47b, 46b, 41c, 47a	A/S Solholt, Anholt	0,00
46a	fisker Anton Nordby, Anholt	0,00
41v + 41x	fru Edith Dan, Søborg, m.fl.	0,00
41u	fru Sofie Rasmussen, Anholt, (opgivet ejer)	0,00
41e	lektor Gaston Thierry, Hjal- lese, m.fl.	0,00
41f	Anholt kommune	0,00

For så vidt angår de ejere, hvis adkomst ikke er tinglyst, deponeres erstatningsbeløbene, indtil de pågældende ved tinglyst adkomst dokumenterer at være legitimeret til at kvittere for erstatningsbeløbene.

Statskassen udreder halvdelen og handers amtsfond den anden halvdel af erstatningerne.

Kendelsen vil være at tinglyse med prioritet forud for pantegæld på de matr. nr.e, som fredningen angår. Da forskellige lodder ejes af personer, hvis navne ikke fremgår af tingbogen, og idet der angående ejerforholdene henvises til de af dommeren i Grenå under 19. og 20. juni 1958 udfærdigede - under sagen fremlagte - tingbogsattester, bestemmes, at nævnsformanden ved påtegning på et eksemplar af kendelsen angiver de matr. nr.e, hvorpå lysning begæres.

Påtaleretten tillægges fredningsnævnet for Randers amt på det offentliges vegne."

Kendelsen er forelagt for overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 3, hvorhos den er påanket af de nedenfor nævnte ejere.

Overfredningsnævnet foretog besigtigelse af arealerne den 7. juli 1959 og drøftede i forbindelse hermed sagen med anken- de, som havde givet møde, samt andre i sagen interesserede. Under hensyn til, at nogle af de ankende ikke havde kunnet give møde på Anholt den 7. juli, navnlig sådanne, som ikke boede eller opholdt sig på Anholt, drøftede overfredningsnævnet sagen med en række ejere i et nyt møde, der afholdtes i København den 10. november 1959. Endvidere har overfredningsnævnet drøftet sagen i nogle senere møder.

Overfredningsnævnet er af den opfattelse, at fredningssagen af de i kendelsen anførte grunde bør gennemføres. Dog har

man ment, at det fru Edith Dan m. fl. tilhørende areal, matr. nr. 41x, for hvis vedkommende kendelsen er påanket, kan udgå af fredningsarealet, dels fordi der i 1958 er tinglyst en privat deklaration på arealet, hvorefter dette ingensinde må bebygges, dels fordi arealet, hvis størrelse kun er ca. 750 m², og som i kendelsen er henført under område C, er beliggende i udkanten af fredningsområdet.

Som imødekommelse af ønsker fra ejernes side har overfredningsnævnet vedtaget følgende almindelige lempelser i fredningsservitutterne:

Forbudene under A, B og C mod anbringelse af affald, møddinger, afgrøder eller andet udgår.

Bestemmelsen for områderne A, B, C og D om, at ejerne med husstande og gæster har ret til i ferier at bebo deres lodder under anvendelse af telte, ændres derhen, at fredningen ikke skal være til hinder for opstilling af telte på arealerne.

Bestemmelsen under A om, at den nuværende naturlige bevoksning på "Sønderbjergs" skrænter bestående af enebær m.v. skal bibeholdes og frit må brede sig på skråningerne, skal ikke være til hinder for udtynding og passende beskæring af enebærbevoksningen.

Bestemmelsen under A om, at der ikke må opstilles hegn af nogen art, og bestemmelserne under B, C og D om, at der ikke må indhegnes med pigtråd eller med anden metaltråd, kun med levende hegn, udgår, dog at der ikke ved hegning må lægges hindringer i vejen for den under A omhandlede adgang for almenheden til arealerne.

Der er opnået følgende mindelige ordninger med de ankende ejere, jfr. dog ovenfor om det Edith Dan m.fl. tilhørende areal matr. nr. 41x.

Frederik von der Maase, matr. nr. 43a, 2a:

Ejeren får tilladelse til at inddrage matr. nr. 2a og 43a til landbrug. For de arealer, som anvendes til landbrug, gælder det i kendelsen indeholdte forbud mod udgravninger ikke, og forbudet mod ensilagebeholdere skal ikke være til hinder for indretning af ensilagebeholdere på de nævnte arealer, dog at sådanne beholdere ikke må rage mere end 2 m op over jordens overflade.

I anledning af, at ejeren overfor overfredningsnævnet har

gjort indsigelse mod den i kendelsen fremsatte opfattelse vedrørende udstrækningen af det areal af matr. nr. 43a, på hvilket bestemmelsen om strandbyggelinien er til hinder for byggeri, har overfredningsnævnet den 30. november 1959 forelagt spørgsmålet for statsministeriet, som i sin svarskrivelse af 10. december s.å. henviser til en sålydende skrivelse af 18. oktober 1957 fra statsministeriet til fredningsnævnet for kanders amt:

"I skrivelse af 17. juni 1957 (j. nr. F.S. 28/1956) har nævnet under henvisning til, at den for græsvækst blottede strandbred på Anholt mange steder når meget langt ind i land, såfremt lyng, lav, småbuske, gyvel og de blomster o.lign., som ofte findes mellem lyng og lav, ikke kan betragtes som græsvækst i den i § 25, stk. 1, pkt. 1 i lov nr. 140 af 7. maj 1937 om naturfredning nævnte forstand, forelagt statsministeriet spørgsmålet om, hvorvidt de nævnte planter er omfattet af udtrykket "græsvækst" i den omhandlede lovbestemmelse.

I denne anledning skal man meddele, at udmålingen af afstanden til byggelinien efter statsministeriets opfattelse alene bør ske fra det areal, som efter ordets almindelige betydning kan karakteriseres som strandbred, og at det ikke i denne forbindelse kan tillægges betydning, om det tilstødende areal er bevokset med græs eller planter af den nævnte art."

Den 4. januar 1960 tilsendte overfredningsnævnet ejeren en afskrift af statsministeriets ovennævnte skrivelse, til hvis indhold overfredningsnævnet i skrivelse til ejeren af 22. s. m. henholdt sig. I samme skrivelse tillod overfredningsnævnet ejeren, uanset at fredningssagen endnu ikke var afsluttet, at påbegynde en bebyggelse med sommerhuse med respekt af strandbyggelinien, jfr. statsministeriets ovenfor citerede skrivelse, og iøvrigt på følgende vilkår:

På det areal af matr. nr. 43a, der ligger mellem matr. nr. 41i samt 41p og strandbyggelinien, må der opføres eet hus på hver td. land, dog ikke på skrænten, på vilkår, at tegning og beliggenhed ^{først} ~~først~~ godkendes af fredningsnævnet.

På det areal, der ligger øst for den foran nævnte del af matr. nr. 43a, vil der kunne bygges med respekt af strandbyggelinien, jfr. statsministeriets ovenfor citerede skrivelse, og iøvrigt i overensstemmelse med fredningskendelsens bestemmel-

se ad D.

Ved forhandlinger med godsejer Frederik von der Maase er der opnået enighed om, at det i kendelsen under D angivne areal afgrænses således (jfr. tillige det kendelsen vedhæftede kort):

Mod nordøst af en ret linie fra havet ved Skejnæs Hage igennem punkt 5.6 tæt ved stranden til punkt 11.2 ca. 400 m vest for Ostebakken.

Mod vest begrænses arealet af en linie fra punkt 11.2 stik syd i en længde af ca. 1,9 km til punkt 8.8 ca. 700 m øst for Kringhøj. Fra punkt 8.8 af en linie stik vest i retning mod Kringhøj indtil det nordøstlige hjørne af matr. nr. 43av og videre langs øst- og vestskellene for matr. nr. 43av's to lodder indtil grænsen for de under A og C angivne arealer, hvilken grænse følges til havet. Beskrivelsen er foretaget på grundlag af målebordsblad målt 1887 rettet 1957.

Herved udgår af område D et rektangulært areal syd for den i kendelsen nævnte linie mod øst fra kirketårnet i Anholt by, medens til gengæld et trekantet areal begrænset mod syd af linien mod øst fra kirketårnet, mod nordøst af linien fra punkt 5.6 til punkt 11.2 og mod vest af linien stik syd fra punkt 11.2 indgår i område D.

Når overfredningsnævnet har fundet det ubetænkeligt, at det forannævnte rektangulære areal syd for linien mod øst fra kirketårnet udgår af område D, beror det på, at en del af arealet må påregnes at ville medgå til udvidelse af Anholt by, at der er givet tilladelse til bibeholdelse af flyveplads på arealet, hvilket må påregnes at kunne medføre en vis bebyggelse af arealet, at der ikke knytter sig nogen væsentlig interesse til en censurbestemmelse for det nævnte areal, samt at godsejer von der Maase er indgået på, at den ovenfor nævnte trekant indgår i område D.

Med hensyn til grænsen for område D mod nordøst bestemmes, at der ikke skal være adgang til at opføre bygninger på de højdepunkter, gennem hvilke grænsen i henhold til foranstående er draget eller på disse højdepunkters skråninger.

Erstatningen forhøjes til 4.000 kr.

Erik Hjort, del af matr. nr. fælleslod 41a:

Overfredningsnævnet har tilbudt ejeren en erstatning af

2.000 kr., med tilføjende, at erstatning ikke vil kunne udbetales, forinden arealet er blevet udstykket, eller ejeren tilvejebringer en erklæring fra alle de andre i fælleslodden lodtagne ejere om, at erstatningen tilkommer ham, og at de derfor ikke har noget krav på erstatning for fredning af det omhandlede areal. Dette tilbud har ejeren tiltrådt.

Fru M. Schiønning-Jepsen, matr. nr. 4lg, 4lb:

Ejerinden får tilladelse til på hendes arealer matr. nr. 4lg og 4lb, hvoraf sidstnævnte er bebygget med et hus, at opføre yderligere et hus på hvert af de to arealer, dog på vilkår, at tegning forud godkendes af fredningsnævnet. Hun tiltræder herefter fredningen af hendes arealer uden erstatning.

Paul Jensen, matr. nr. 4li:

Ejeren får tilladelse til på matr. nr. 4li, som er bebygget med to huse, at opføre yderligere tre huse med udhuse, dog på vilkår, at tegning forud godkendes af fredningsnævnet. Den i kendelsen indeholdte tilladelse til opførelse af en garage bortfalder. Kendelsen skal ikke være til hinder for, at der på arealet opsættes et mindre, lavt skilt med påskrift "Privat". Ejeren tiltræder herefter fredningen af hans areal uden erstatning.

Fru Ane Larsen (P.H.Larsens enke) matr. nr. 4ly:

Ejerinden har tiltrådt et af overfredningsnævnet fremsat tilbud om forhøjelse af erstatningen til 2.000 kr.

Vilhelm Krarup, matr. nr. 4lp, 4ld:

Ejeren, som ifølge kendelsen har tilladelse til at opføre tre huse på den nordlige halvdel af matr. nr. 4lp, får yderligere tilladelse til at opføre tre huse på det nævnte areals sydlige halvdel. Det er med hensyn til alle de seks huse et vilkår, at tegning forud godkendes af fredningsnævnet. Ejeren tiltræder herefter fredningen af hans arealer uden erstatning.

Kristian Emil Steffensen, matr. nr. 9b:

Ejeren får tilladelse til på matr. nr. 9b at opføre seksten huse på vilkår, at tegning forud godkendes af fredningsnævnet. Der gives ikke almenheden adgang til arealet, hverken ad en særlig sti eller igrigt udenfor den sti, som nu fører op til bjerget. Ejeren tiltræder herefter fredningen af hans areal uden erstatning.

Fru Sofie Rasmussen, matr. nr. 4lu har tiltrådt fredningen af hendes areal uden erstatning.

Fru Gisela Christensen, efter kendelsen del af matr. nr. fælleslod 4la, nu udstykket som matr. nr. 4lz:

Ejerinden har tiltrådt et af overfredningsnævnet fremsat tilbud om forhøjelse af erstatningen til 2.500 kr.

Bendt Friis, matr. nr. 4lk:

Ejeren får tilladelse til at fuldføre det hus, hvis opførelse er påbegyndt, og til at opføre et udhus vest for huset, på vilkår, at tegning til husene forud godkendes af fredningsnævnet, at der udenom husene foretages en beplantning, der, når den vokser til, vil skjule bebyggelsen. Ejeren tiltræder herefter fredningen uden erstatning.

Peter Knudsen Møller, del af matr. nr. fælleslod 4la:

Overfredningsnævnet har tilbudt ejeren en erstatning af 2.000 kr., med tilføjende, at erstatning ikke vil kunne udbetales, forinden arealet er blevet udstykket, eller ejeren tilvejebringer en erklæring fra alle de andre i fællesloddens lodtagne ejere om, at erstatningen tilkommer ham, og at de derfor ikke har noget krav på erstatning for fredning af det omhandlede areal. Dette tilbud har ejeren tiltrådt.

Georg Karstensen, matr. nr. 4a:

Ejeren får tilladelse til på matr. nr. 4a at opføre seksten huse på vilkår, at tegning forud godkendes af fredningsnævnet. Der åbnes ikke ved kendelsen almenheden adgang til arealet. Ejeren tiltræder herefter fredningen af hans areal uden erstatning.

Peter Adolf Rasmussen og fru Katrine Rasmussen, del af matr. nr. fælleslod 4la:

Fredningskendelsen skal ikke være til hinder for, at ejerne på den del af fælleslod matr. nr. 4la, som de angiver at være ejere af, opfører et hus på hver side af vejen, dog på vilkår, at tegning forud godkendes af fredningsnævnet. Ejerne tiltræder for deres vedkommende fredningen af fælleslod nr. 4la uden erstatning.

Da overfredningsnævnet iværksat kan tiltræde det i fredningsnævnets kendelse anførte, vil kendelsen være at stadfæste med de af det foranstående følgende ændringer. Et kort nr. Ra 115 visende grænserne for de fredede områder A, B, C og D er ved-

hæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Randers amt den 1. juli 1958 afsagte kendelse vedrørende fredning af "Sønderbjerg" m.v. på Anholt stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer.

Der udbetales følgende erstatningsbeløb:

Godsejer, civilingeniør Frederik v. der Maase,

Ordrupvej 48 A, Charlottenlund.....	4.000 kr.
Erik Hjorth, Anholt.....	2.000 "
Ane Larsen, Anholt.....	2.000 "
Gisela Christensen, Anholt.....	2.500 "
Peter Knudsen Møller, Anholt.....	<u>2.000 "</u>
	12.500 kr.

alt med renter 5% fra den 1. juli 1958, til betaling sker.

Erstatningerne til Erik Hjorth og Peter Knudsen Møller udbetales ikke, forinden arealet er blevet udstykket, eller ejeren tilvejebringer en erklæring fra alle de andre i fælleslodden lodtagne ejere om, at erstatningen tilkommer ham, og at de derfor ikke har noget krav på erstatning for fredning af det omhandlede areal.

Erstatningsudgiften, 12.500 kr. med renter, udredes med 3000 kr. af Randers amtsfond og 9.500 kr. af statskassen.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

F. Grage
overfredningsnævnets sekretær

OVERFREDNINGSNÆVNET>

43

År 1960, den 16. december, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

t i l l æ g s - k e n d e l s e

i sagen nr. 1296/58 vedrørende fredning af "Sønderbjerg" m.v. på Anholt.

I den af fredningsnævnet for Randers amt den 26. november 1958 afsagte tillægskendelse hedder det:

"Ved en af fredningsnævnet for Randers amt den 1. juli 1958 afsagt kendelse blev der fredet, dels arealer på og omkring "Sønderbjerg" på Anholt, dels arealer af "Ørkenen", Anholt.

I tilknytning til fredningen af arealer på og ved "Sønderbjerg" burde også de mellem "Sønderstrandvejen" og vejen til "Sønderbjergs" top beliggende arealer af matr. nr.e 41l og 41t Anholt by og sogn have været fredet.

Dette kunne imidlertid ikke lade sig gøre ved den pågældende lejlighed, fordi de to lodders ejere ikke var blevet indkaldt til mødet den 1. juli.- Arealerne blev imidlertid besigtigede, da fredningsnævnet under mødet passerede dem.

Den væsentligste grund til, at arealer af matr. nr.e 41l og 41t Anholt efter nævnets opfattelse bør fredes, er, at den stedfundne fredning af arealer ved "Sønderbjerg", specielt fredningen af arealet om "Kringhøj" (matr. nr.e 41e, 41u, 2a m. fl.) vil lide et væsentligt afbræk, hvis der bliver bygget på spidsen mellem "Sønderstrandvejen" og vejen til "Sønderbjergs" top.

Den største part af arealet mellem vejene (den vestlige del af matr. nr. 41l) ejes ifølge tingbogen af frøken Asta Baasch, Anholt, medens den mindre part nord derfor (en del

af matr. nr. 41t) ejes af fisker Arne Johansson, Anholt.- Frøken Baasch har ifølge opgivende solgt sin lod til kommunekasserer O. Guldborg, Attemosevej 58, Holte, med hvem nævnet forgæves har søgt at få en aftale om fredning i stand.

Fisker Arne Johansson har erklæret sig uvillig til at medvirke til en frivillig fredning.

De tre nævnte - Asta Baasch, Arne Johansson og O. Guldborg - har derfor været tilsagt til et møde med fredningsnævnet på dommerkontoret i Mariager, torsdag den 13. november 1958 kl. 10.

I betragtning af, at fredningsnævnet allerede besigtigede matr. nr.e 41l og 41t Anholt den 1. juli 1958, og under hensyn til besværlighederne med den lange rejse til Mariager, har nævnet i indkaldelserne meddelt de tre interesserede, at de, i stedet for at møde i Mariager, hvis de selv ønskede det, kunne nøjes med at skrive til fredningsnævnet, eller konferere med dets lokale medlem, sognerådsformand Robert Hasnussen, Anholt, der ville referere skriftligt til nævnets formand.

Kommunekasserer Guldborg og fisker Arne Johansson har da også udtalt sig skriftligt over for nævnet og protesteret mod fredning.

Da der ingen mødte i Mariager den 13. november 1958, og de interesserede Guldborg og Johansson havde udtalt sig skriftligt, optog nævnet sagen til kendelse.

Da nævnet finder, at den stedfundne fredning af arealer på og ved "Sønderbjerg", specielt fredningen af arealer ved "Kringhøj", vil lide et væsentligt afbræk, hvis der bliver bygget på spidsen mellem "Sønderstrandvejen" og vejen til "Sønderbjergs" top, vil det mellem vejene beliggende areal af matr. nr.e 41l og 41t Anholt, være at frede.

Det pågældende areal må ikke bebygges eller beplantes med høje træer, hverken midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende, derpå ej opsættes skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber, gødning, affald, kiosker eller andre skønhedsforstyrrende genstande.

Arealerne mellem vejene skal stedse henligge i sin nuværende tilstand, bevokset med lyng, enebær, gyvel m.m. Grus-

gravning og lignende må ikke finde sted. Ejerne har ret til at fælde selvsåninger; denne ret skal udøves således, at arealerne også fremtidig er lyngklædt med spredt bevoksning med enebær, gyvel og enkelte fyrretræer, samt med de mindre planter, som naturligt vokser mellem lyng, enebær og gyvel.

For så vidt angår den del af matr. nr. 41l, der ligger øst for "Sønderstrandvejen" bestemmes, at beplantningen med fyrretræer i det væsentlige skal opretholdes. Ejeren er berettiget til at opføre eet sommerhus på den nordlige halvdel og eet sommerhus på den sydlige halvdel af arealet øst for "Sønderstrandvejen"; derimod må der ikke opstilles isboder, kiosker eller i det hele skønhedsødelæggende genstande. De opførte huse skal holdes i passende afstand fra "Sønderstrandvejen" og skal ved bevoksning være i det væsentlige skjult mod indseende fra vejen.

For så vidt angår den del af matr. nr. 41t, der er beliggende øst for "Sønderstrandvejen", finder navnet ikke anledning til at indskrænke byggeri med sommerhuse, men disse skal ligesom husene på matr. nr. 41l opføres forsvarligt og holdes ordentligt vedlige, og der må ikke opstilles kiosker, isboder og andre skønhedsforstyrrende genstande.

I anledning af de af lodsejerne nedlagte erstatningspåstande bemærkes, at det er fredningsnævnets opfattelse, at den den 1. juli 1958 foretagne fredning af betydelige arealer på "Sønderbjergs" top og ved "Kringhøj" betyder en væsentlig værdiforøgelse for matr. nr. 41l og 41t, hvilken værdiforøgelse bør fradrages, inden der bliver tale om at udrede erstatning i anledning af fredningen af de to nævnte lodder.- Når der levnes ejeren af matr. nr. 41l mulighed for på denne lod at opføre ialt to huse, er det nævnets opfattelse, at det er reserveret ejeren at gennemføre netop den økonomisk mest fordelagtige udnyttelse af sin lod, hvorfor der ikke vil kunne tilkendes ham nogen erstatning.

Tilsvarende findes i endnu højere grad at gælde for matr. nr. 41t. Anholt, således at der heller ikke for denne lods vedkommende vil være at udrede erstatning i anledning af fredningen.

Der tilsikres almenheden adgang til "Sønderbjerg" ad vejen, der fra "Sønderstrandvej" fører over blandt andet

matr. nr.e 41t, 41l til den af Anholt kommune ejede lod, matr. nr. 41r.- Vejen er afsat på matrikelkortet og følger det vestlige skel af matr. nr.e 41t og 41l Anholt.

Kendelsen vil være at tinglyse på matr. nr. 41l og 41t med prioritet forud for pantegæld.

Påtaleretten tillægges fredningsnavnet for Randers amt på det offentliges vegne."

Fredningsnævnet har ment at burde forelægge kendelsen for overfredningsnævnet. Den er påanket af O. Guldborg og Arne Johansson.

Overfredningsnævnet har foretaget besigtigelse af arealerne den 7. juli 1959 og i forbindelse hermed forhandlet med Arne Johansson og andre i sagen interesserede.

I et møde i København den 10. november 1959 har overfredningsnævnet forhandlet med landsretssagfører Bølling, der gav møde for frk. Asta Baasch.

Arne Johansson har krævet en erstatning på 500 kr. Dette mener overfredningsnævnet at kunne tiltræde.

Landsretssagfører Bølling oplyste på det ovennævnte møde, at handelen mellem frk. Asta Baasch og O. Guldborg ikke blev gennemført, samt at frk. Asta Baasch vedblivende er ejer af den del af matr. nr. 41l, der ligger vest for vejen til "Sønderbjerg", medens den del, der ligger øst for vejen, er erhvervet af boghandler Holst. Landsretssagfører Bølling forlangte for frk. Asta Baasch en erstatning på mellem 1.400, hvilket var O. Guldborgs krav, og 600 kr., idet han overlod til overfredningsnævnet nærmere at fastsætte erstatningens størrelse. Overfredningsnævnet har herefter fastsat erstatningen til 1.000 kr.

Landsretssagfører Bølling har senere oplyst, at boghandler Holst, som har været bekendt med fredningssagen, kan anses for ikke-ankende.

Da overfredningsnævnet af de i kendelsen anførte grunde kan tiltræde, at de omhandlede arealer fredes som i kendelsen bestemt, vil kendelsen med de ovennævnte ændringer være at stadfæste.

Et kort nr. Ra 115 visende grænserne for det fredede område er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Randers amt den 26. november 1958

afsagte tillægskendelse i sagen vedrørende fredning af "Sønderbjerg" m.v. stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer.

I erstatning udbetales til Arne Johansson, Anholt, 500 kr. og til frk. Asta Baasch, Anholt, 1.000 kr., begge beløb med renter ~~5 1/2~~^{5 1/4}% p.a. fra 26. november 1958, til betaling sker.

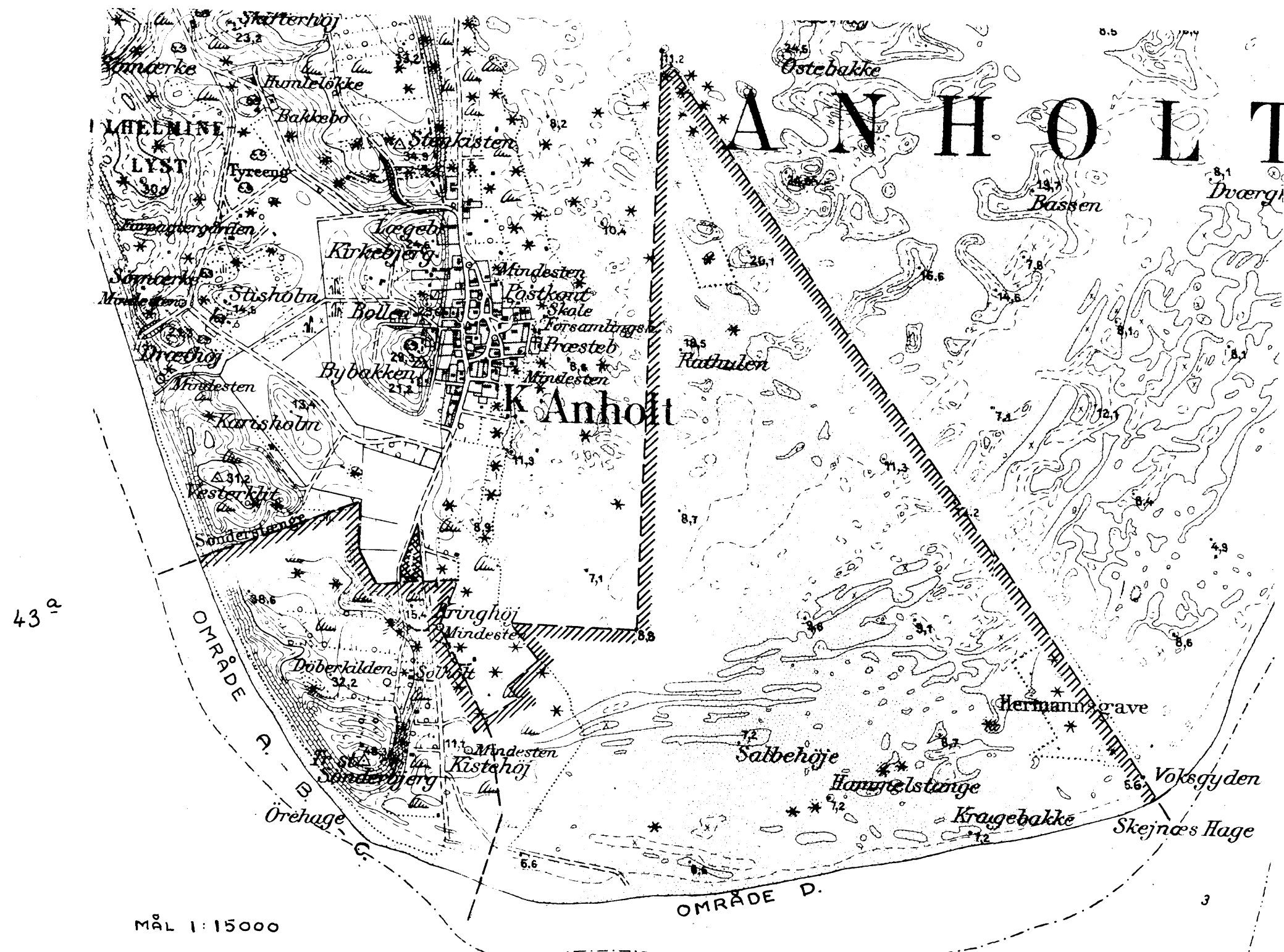
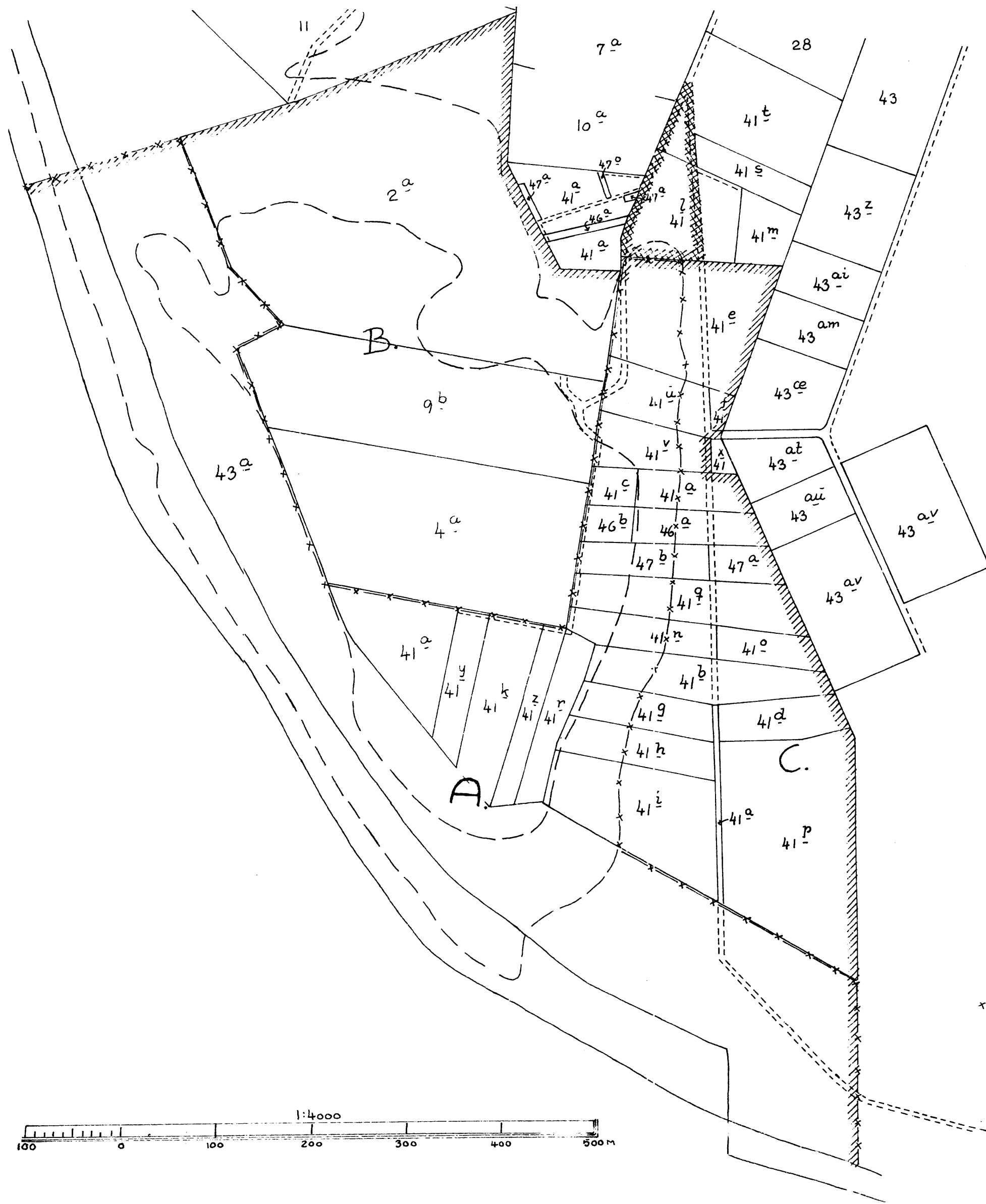
Erstatningen, ialt 1.500 kr. med renter, udredes med 400 kr. af Randers amtsfond og 1.100 kr. af statskassen.

P.o.v.

Poul Andersen

Tillægskendelse af 16/12 1960

KORTBILAG: Se OFN-kendelse af 16/12 1960 (sag nr. 1296/58)

// // // GRÆNSI FOR FREDET AREAL I.H.T HOVEDKENDELSEN
 x x x x x TILLÆGSKENDELSEN
 - - - - - MELLEM OMRÅDERNE A.-B.-C.

REG. NR. 00626.010
 OFN K. 16/12 1960

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 3-12-60
By: ANHOLT Sogn: - - -
Plan nr. Ra. 115

FREDNINGSNÆVNET>

Matr. nr. 2a m. fl. Anholt.

Anmelder: Fredningsnævnet
for Randers Amt
ved dommer Fog,
Mariager.

F. s. 28/1956.

Stempelfri.

CITERET FULDT UD I OFN K 16/12 1960

Afskrift

af

kendelse afsagt den 1. juli 1958 af fredningsnævnet for Randers amt.

-o-o-o-o-

K e n d e l s e .

Ved Randers amts fredningsnævns kendelse af 28.10.1938, der stadfæstedes ved overfredningsnævnets kendelse af 7.11.1939, til hvilken kendelse slutter sig tillæg af 29.8.1946, 26.8.1948, 20.7.1951 og 17.10.1952, blev arealer af matr. nr. 43a Anholt, den såkaldte "Ørken", fredet.

Denne fredning omfatter navnlig arealerne øst og nord for en linje, der som sydligste udgangspunkt har et punkt på kysten ved "Hermansgave". Linjen følger plantagens nordøstgrænse og dennes forlængelse til nordøsthjørnet af plantagen nordøst for Anholt by, hvorfra linjen går mod vest til "Storenslyng" og derfra mod nord indtil et punkt, hvorfra linjen går mod vest parallelt ved Havnevejen i en afstand af 150 meter nord for denne.

Foruden at frede arealerne øst og nord for den nævnte linje fuldstændigt indeholder kendelsen en bestemmelse under punkt 7, hvori det hedder:

"Den del af matr. nr. 43 a, der ligger vest for linjen "Hermansgave" - Anholt by, må kun bebygges med forbehold af nævnets

TILLÆGS-KENDELSE afsagt af fredningsnævnet for Randers amt
den 26. november 1958

TILLÆGSKENDELSEN ER CITERET FULDT UD I

OFN.s TILLÆGSKENDELSE AF 16. december 1960

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 00626.01

Dispensationer i perioden: 01-11-1988 - 03-06-2004

Handelsråd Svend Lykke Schmidt
Ambassaden i Moskva
c/o Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K.

Den 01.11.88

J.nr. 1296/58-1/88

Fredningsnævnet for Århus Amts Nordlige Fredningskreds har den 15. august 1988 i medfør af naturfredningslovens § 34 nægtet tilladelse til at indrette en gæstebolig i et udhus til Deres sommerhus på matr.nr. 41 v Anholt By, Anholt. Denne afgørelse har De påklaget til Overfredningsnævnet.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 om fredning af "Sønderbjerg" med videre på Anholt. Ejendommen er beliggende inden for to delområder benævnt A og C. Delområde A må ikke bebygges, hvorimod det som en hovedregel for delområde C gælder, at der på hver ejendom kun må opføres ét sommerhus eller anden beboelse med tilhørende udhus.

Der er på ejendommen lovligt opført et sommerhus med tilhørende redskabsrum, begge forsynet med stråtag. De to bygninger er forbundet med et plankeværk mod vejsiden.

Det fremgår af sagen, at udhuset, der bruges til redskabsskur, ønskes ombygget således, at en mindre del fraskilles til fortsat anvendelse som redskabsskur med ny indgangsdør, medens størstedelen af bygningen ombygges til gæstehytte, idet der indsættes nye vinduer.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse enstemmigt udtalt, at det principielt

må være uheldigt, om der dispenseres fra bestemmelserne i fredningskendelsen, således at der generelt kan indrettes rum til beboelse i de efter kendelsen godkendte udhuse. Fredningsnævnet har endvidere ikke ment, at der i denne sag foreligger sådanne særlige omstændigheder, at de konkret kan begrunde en tilladelse.

I Deres klageskrivelse har De bl.a. anført, at der er opstået et påtrængende behov for yderligere soverum, som ikke vil kunne tilvejebringes ved en udvidelse eller ombygning af hovedhuset, således som dette er konstrueret. Det eksisterende udhus er i sin konstruktion forberedt til alternativ opdeling i soverum og gæsterum, og en indretning af udhuset som ansøgt vil ikke ændre dettes ydre fremtoning, ligesom helhedsindtrykket vil forblive uændret.

De har endvidere henvist til, at der i samme område i en afstand af ca. 500 m er opført 2 sommerhuse med tilhørende udhuse af præcis samme type som Deres sommerhus, hvor udhusene fra starten er indrettet til beboelse.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 må forstås således, at fredningen navnlig har til formål at bevare "Sønderbjerg" på Anholt på grund af områdets landskabelige værdier og af hensyn til udsigten såvel til som fra området. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der med Fredningsnævnets godkendelse kan opføres et sommerhus eller andet beboelseshus med tilhørende udhus inden for det delområde, der i fredningskendelsen er betegnet som delområde C.

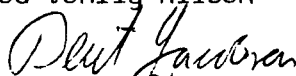
De hensyn, der varetages med fredningen, bør heller ikke være til hinder for, at det bestående lovligt opførte udhus på ejendommen indrettes til også at tjene som gæstehytte, idet der ved ombygningen i det ydre alene forudsættes, at der indsættes nye vinduer og en ny indgangsdør.

Fredningsnævnets afgørelse af 15. august 1988 ændres derfor således, at der i stedet meddeles tilladelse efter naturfredningslovens § 34 til som ansøgt at indrette gæstebolig i det eksisterende udhus til Deres sommerhus på matr. nr. 41 v Anholt By, Anholt.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra datoen for denne afgørelse, jfr. naturfredningslovens § 64 a.

I afgørelsen har deltaget samtlige 11 medlemmer af Overfredningsnævnet. Afgørelsen er truffet enstemmigt.

Med venlig hilsen

Bent Jacobsen

viceformand

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Nordlige Fredningskreds

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

17 AUG. 1988

Sandgade 12 - 8900 Randers
Telefon 06-437000

Randers, den 15. august 1988.

HC/pk. F.S. 61/88.

Svend Lykke Schmidt,
Ambassaden i Moskva,
c/o Udenrigsministeriet,
1448 København K.

I en til nævnet fremsendt ansøgning har De søgt om tilladelse til at indrette gæstebolig i et Dem tilhørende sommerhus på matr.nr. 41 v Anholt by, Anholt.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 vedrørende fredning af "Sønderbjerg" med videre på Anholt.

Ejendommen er beliggende indenfor 2 delområder benævnt A og C. Delområde A må ikke bebygges, hvorimod det som en hovedregel for delområde C gælder, at der på hver ejendom kun må opføres ét sommerhus eller anden beboelse med tilhørende udhus.

Der er på ejendommen lovligt opført et sommerhus med tilhørende redskabsrum, begge forsynet med stråtag.

De to bygninger er forbundet med et plankeværk mod vej-siden.

Det er Deres hensigt at ombygge redskabsskuret, således, at en mindre del fraskilles til fortsat anvendelse som redskabsskur med ny indgangsdør, mens størstedelen af bygningen ombygges til gæstehytte, idet der indsættes nye vinduer, jfr. det i kopi vedhæftede rids.

Indretningen kræver dispensation efter naturfredningslo-

vens § 34 fra den afsagte fredningskendelse.

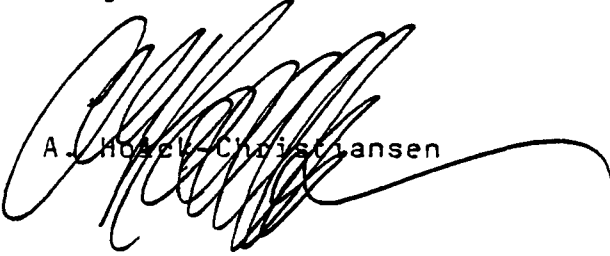
Nævnet har, som tidligere tilkendegivet besigtiget forholdene på stedet.

Der var blandt nævnets medlemmer enighed om, at det principielt må være uheldigt, om der dispenseres fra bestemmelserne i kendelsen, således at der generelt kan indrettes rum til beboelse i de efter kendelsen godkendte udhuse, og nævnet har, ligeledes eenstemmigt, ikke fundet, at der i denne sag foreligger sådanne særlige omstændigheder, at de konkret kan begrunde en tilladelse.

Den ansøgte dispensation afslås derfor.

Nævnets afgørelse kan efter naturfredningslovens § 34, stk. 2, indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af blandt andet ansøgeren og forskellige myndigheder.

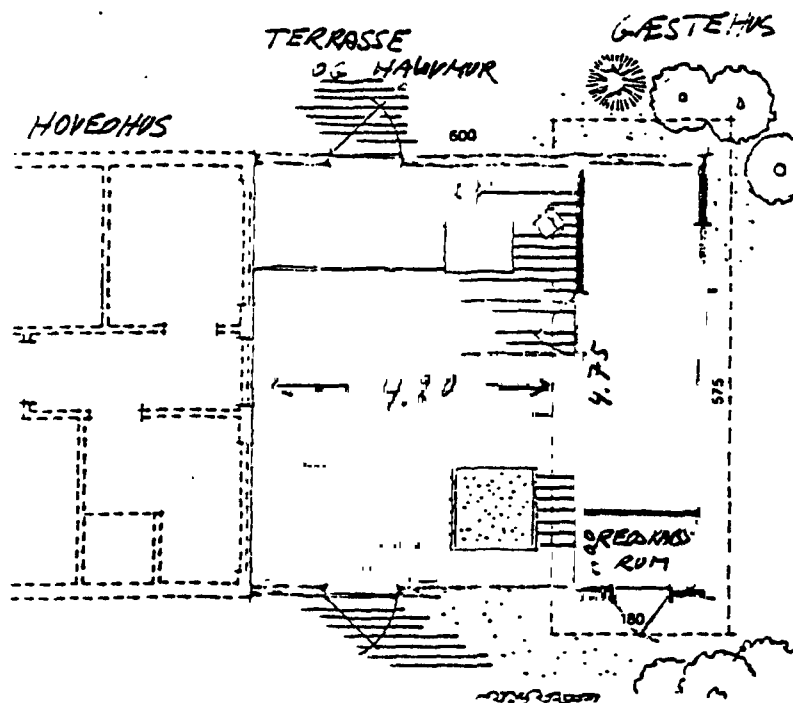
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

A. Høgel-Christiansen

KOPI sendt til:

1. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.
2. Århus Amtskommune, By- og Landskabskontoret, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. (j.nr. 8-70-21-2-707-4-88).
3. Grenaa kommune, Teknisk Forvaltning, Rådhuset, Torvet 3, 8500 Grenå. (j.nr. 67/1988).
4. "Vurderingsrådet" i Grenaa kommune.
5. Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
6. Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité v/lektor Carsten Pedersen, Nygårdsvej 8, Lyngby, 8570 Trustrup.
7. Elektriker Per Blendstrup, Mosedraget 16, Bjerregrav, 8900 Randers.
8. Svend Aage Mikkelsen, Hesselager 7, 8500 Grenaa.

Solgård • Udhus •

Lukket solgård og udhus i samme design og udførelse som selve huset. De kan ugenært tage solbad i den 24 m² store lukkede gård. Den kan bruges som en ideel legeplads for mindre børn, og behøver De ikke blive urolig over, at børnene løber væk, når De er optaget af andre ting.

Udhuset på 12 m² kan opdeles i 2 rum, så kan De få hobbyrum og gæsterum med plads til 2 sovepladser - eller De kan indrette sauna og gæsterum. Der er mulighed for installation af el, varme og vand. Udhuset leveres med tag i samme materiale som huset. Solgård og udhus er på ialt 36 m².

STANDARD TIME OF DEPARTURE	
3500 METERS	
DATE	7 MAR. 1972
TIME	8 5 - 10 8

870 21-2-707-4-85
13

MATR. NR. 41 V ANHOLT BY
SONDERSTRANDEJ 48
ANHOLT

Den 14. april 1994

Sag nr. 32/1994

traf Fredningsnævnet afgørelse i
angående ansøgning om tilladelse til
tilbygning på 18 m² til sommerhus på
ejendommen matr. nr. 41 h Anholt by,
Anholt, der er omfattet af
Overfredningsnævnets kendelse af 16.
december 1960 vedrørende fredning af
Svanhøjbjerg i Anholt.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det
amtsvalgte medlem, Rådsskæmsmedlem Frede Bakkær, det
kommunevalgte medlem, K. Hansen, og sekretæren, retsassessor
Grethe Opstrup.

For Århus amt, Natur og Miljø, mødte ekspeditionssekretær
E.H. Mikkelsen og Birgit Avnby.

Sagens bilag - herunder ansøgning af 28. marts 1994 med
tegninger - var til stede.

Grenå kommune var mødt ved Morten Therkildsen og Jørn
Nielsen, teknisk forvaltning.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité mødte ingen.
Fredningsnævnet bemærkede, at det havde været planlagt at
flyve til en besigtigelse, men at dette blev umuliggjort på
grund af vejsituationen.

Århus Amt, Natur og Miljø, har anbefalet det ansøgte under
forudsætning af at tilbygningen udføres i stil med den
eksisterende bebyggelse, at den på beliggenhedsplanen viste
beplantning bevares og vedligeholdes, og at den eksisterende
fritstående "dasbygning" fjernes.

Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50
dispensation til det ansøgte, idet det forudsættes, at
tilbygningen udføres i stil med den eksisterende bebyggelse,
at den på beliggenhedsplanen viste beplantning bevares og
vedligeholdes, og at den eksisterende fritstående
"dasbygning" fjernes.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

04/03-96

Ketil Skov-Petersen
Nygårdsholm
Hårbyvej 35
Nygårde
8680 Ry

REG. NR. 0626.01

Vedr. j.nr. 17/96 - opførelse af anneks i forbindelse med eksisterende sommerhus på matr.nr. 41 c Anholt by, Anholt.

Den 7. februar 1996 fremsendte Århus amt en fra Dem modtaget ansøgning om tilladelse til opførelse af en cirka 12 m² stor anneksbygning i tilknytning til det eksisterende sommerhus på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 om fredning af "Sønderbjerg m.v. på Anholt". En særbestemmelse for matr.nr. 41 c giver ejeren ret til at bygge et hus efter nævnets forudgående godkendelse af tegninger og farver. Huset skal placeres skjult i bevoksningen.

Fredningsnævnet skal herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele tilladelse til det påtænkte byggeri på vilkår:

- at afstanden mellem det eksisterende hus og anneksset bliver max 5 meter
- at anneksset placeres i samme niveau og ud for sydgavlen af det eksisterende hus, således som angivet på vedlagte fotokopi af situationsplan, der er bilag i sagen, og
- at materiale og farvevalget bliver som det eksisterende hus, dvs. kalmarbrædder og med mørkt eternittag.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for

AD 1211/12-0037

AKT 27

sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-5-95)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomite v/Ove Møller Andersen, Stokkebro 26, 8500 Grenå.

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them

Kaj Hansen, Åstrupvænget 3, 8500 Grenå

Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå

3. MAJ 1996

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

01/05-96

Ketil Skov-Petersen
Nygårdsholm
Hårbyvej 35
Nygårde
8680 Ry

REG. NR. 0626.01

Vedr. j.nr. 17/96 - opførelse af anneks i forbindelse med eksisterende sommerhus på matr.nr. 41 c Anholt by, Anholt.

I skrivelse af 4. marts 1996 meddelte fredningsnævnet tilladelse til opførelse af en cirka 12 m² stor anneksbygning i tilknytning til det eksisterende sommerhus på ovennævnte ejendom på nærmere angivne vilkår. I vilkårene var henvist til "vedlagte fotokopi af situationsplan", som beklageligvis ikke var vedlagt Nævnets afgørelse.

De har i skrivelse af 12. april 1996, der er fremsendt igennem Århus Amt, anført, at De gik ud fra, at det var den af Dem oprindeligt udfærdigede situationsplan, som der blev henvist til i Nævnets afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse henviser til samme situationsplan, som var vedhæftet Århus Amts tilladelse af 10. april 1996 efter planloven.

Fredningsnævnet meddeler herefter tilladelse som anført i skrivelsen af 4. marts 1996 og henviser til vedlagte fotokopi af situationsplan.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

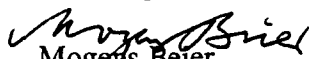
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

adsn 1211/96 - 0027
28

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

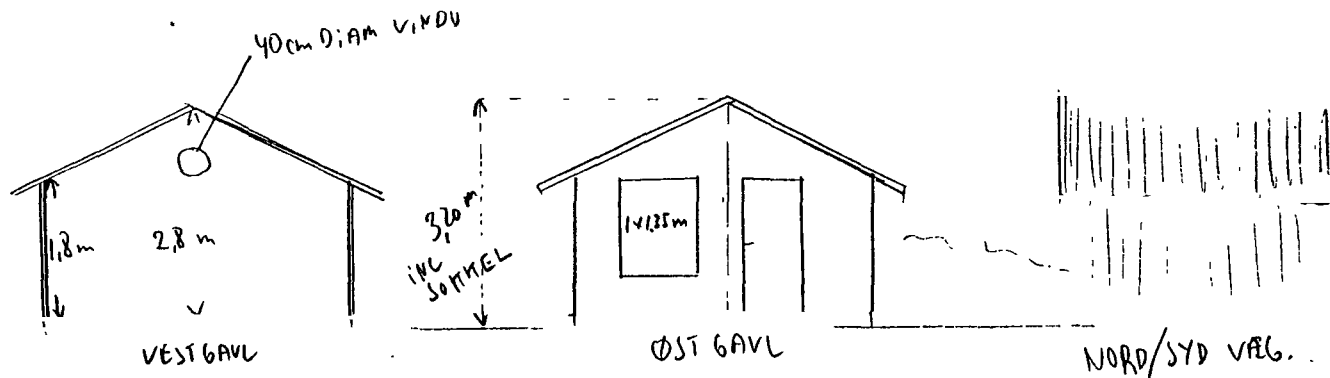
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-5-95)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomite v/Ove Møller Andersen, Stokkebro
26, 8500 Grenå.
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Kaj Hansen, Åstrupvænget 3, 8500 Grenå
Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå

1:100

ANNEX

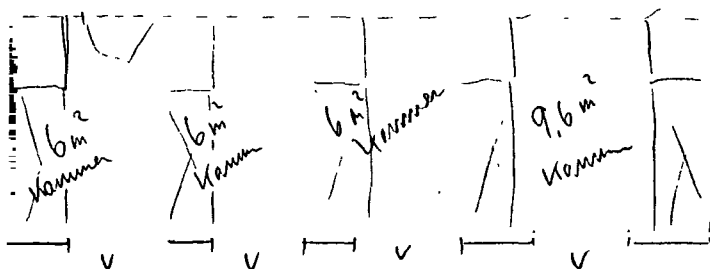
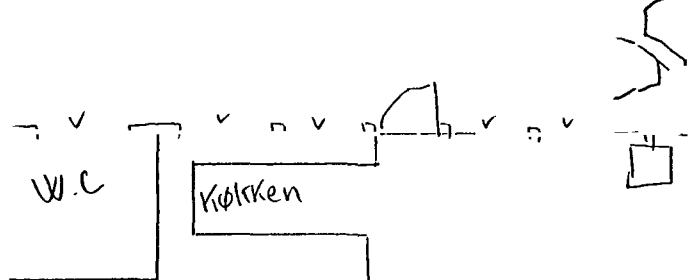
NAT 41c AMHOLT By

7. 8-70-51-8-707-5-95

INDGANG

børk

TERASSE DØR

4,1

3,0

placering af
anneks
indenfor dette
område

3m

4m

12 m²

TERRAIN KORSKYD
1/2 m

$$9 \times 13,5 \text{ m} = 120 \text{ m}^2 \div \text{terasser, } (12,5 \text{ m}^2 + 27,5 \text{ m}^2) = 80 \text{ m}^2 \text{ ledig}$$

Ma 1:100

J. NR. 0.70.51-8.707.5-95
ARKIV NR. 311

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

09/07-96

Grenå Kommune
Torvet 3
8500 Grenå
(j.nr. 1995-0324)

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
11 JULI 1996

REG. NR. 0626.01

Vedr. j.nr. 51/1996 - tilladelse til tilbygning til sommerhus på ejendommen
matr.nr. 41 i Anholt by, Anholt, beliggende Sønderstrandvej 66.

Den 14. maj 1996 fremsendte Århus amt en fra Grenå Kommune modtaget ansøgning, hvorefter Hanne og Peter Meedom, Charlottenlund, søger om tilladelse til opførelse af en cirka 35 m2 stor anneksbygning til det 50 m2 store sommerhus på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 om fredning af Sønderbjerg. Ifølge særbestemmelse i fredningen har ejeren af ovennævnte ejendom tilladelse til at opføre yderligere bebyggelse, dog på vilkår at tegningerne forud godkendes af Fredningsnævnet.

Da yderligere bebyggelse ikke er i strid med fredningen, skal Fredningsnævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele tilladelse til det ansøgte på vilkår, at dette udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger og oplysningerne i skrivelse af 18. maj 1996.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videregivelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

AD 1996-1211/12-0021

AKT 1

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Hanne og Peter Meedom, Ordrup Jagtvej 12, 2920 Charlottenlund
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-21-2-707-4-95)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenå
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Kaj hansen, Åstrupvænget 3, 8500 Grenå

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

07/10-96

Grenå Kommune
Teknisk afdeling
Torvet 3
8500 Grenå
(j.nr. 1996-0182)

REG. NR. 0626.01.

REG. NR.

Vedr. j.nr. 88/1996 - tilladelse til opførelse af nyt sommerhus på matr.nr. 41 b Anholt bv, Anholt - beliggende Sønderstrandsvej 60, Anholt.

Den 16. september 1996 fremsendte Århus amt en fra kommunen modtaget sag, hvor kommunen for Bodil Møller, Allerød, ansøger om tilladelse til at nedrive et eksisterende sommerhus på 53 m2 og opføre et nyt sommerhus på 85 m2 på ovennævnte ejendom.

Ansøgningen begrundes med at det nuværende hus, som er fra 1941, er uisolaret, uden sanitære forhold og i meget dårlig stand, hvorfor en tilbygning og reparation ikke vil kunne svare sig. Et eksisterende udhus samt gæstehytte ønskes bibeholdt.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 om fredning af arealer ved Sønderbjerg.

Efter fredningsbestemmelserne er der meddelt tilladelse til opførelse af yderligere et hus på både matr.nr. 41 g og 41 b, dog på vilkår, at tegning forud godkendes af Fredningsnævnet.

Da yderligere bebyggelse således ikke er i strid med fredningen, skal Fredningsnævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele tilladelse til det ansøgte på vilkår, at det nye sommerhus opføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beskrivelse og beliggenhedsplan samt på betingelse af, at det eksisterende sommerhus nedrives senest ved ibrugtagningen af det nye hus.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

adsn 1996-124/12-0021
2

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Bodil Møller, Bakkevej 30, 3450 Allerød

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707496)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

, Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomite v/Lars Slot, Kvædevej 19, 8500

Grenå

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand

Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them

Kai Hansen. Åstrupvænget 3, 8500 Grenå

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

25/05-01

Arkitekt Niels Friis
Niels Brocksgade 4, 5.,
1574 København V

Vedr. j.nr. 109/2000 - tilladelse til om- og tilbygning til sommerhus på matr.nr. 41 k Anholt by, Anholt, beliggende Sønderbjerg 23, Anholt.

De har på vegne ejeren, Magda Friis, ansøgt om tilladelse til om- og tilbygning til sommerhuset på ovennævnte ejendom samt tilladelse til opførelse af et skur på 27 m² ca. 80 meter fra sommerhuset på ejendommen. Det er oplyst, at det eksisterende sommerhus er på 15 m² og opført i 1956, og at huset er uisolert og uden indlagt vand. Det nye hus vil have et areal på 34 m² samt 22 m² depot og wc/bad, som graves ind i skrænten.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 om fredning af Sønderbjerg m.v. på Anholt.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 30. april 2001.

På mødet redegjorde De nærmere for projektet og anførte, at det er hensigten at få mere plads, samt mulighed for at bruge huset hele året. De redegjorde endvidere for projektet ud fra det fremsendte materiale.

Århus Amt anførte vedrørende selve beboelsen, at projektet findes at være godt tilpasset den omkringliggende natur, såvel med hensyn til materialevalg som med hensyn til omkringliggende beplantning.

De foreviste endvidere den ansøgte placering af skur og oplyste, at størrelsen på skuret skyldes, at en kajak er 5,5 meter lang, og at skuret skal bruges som værksted samt til opbevaring af cykler, kajakker m.v. De oplyste endvidere, at det er hensigten at køre til det pågældende sted med traktor ca. 4 gange om året. Baggrunden for placeringen af skuret så langt fra bebyggelsen er, at terrænet er vanskeligt fremkommeligt, og at det derfor ikke er muligt at transportere større effekter helt op til beboelsen.

Århus Amt anførte vedrørende skuret, at det ifølge den ansøgte placering vil ligge langt fra huset, hvilket giver spredt bebyggelse i det fredede område. Amtet frygter således, at skuret ad åre vil blive inddraget til selvstændig beboelse.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Det er Fredningsnævnets opfattelse, at det ansøgte projekt er tilpasset den natur, det skal placeres i. Det bemærkes endvidere, at huset vil fremtræde meget lidt synligt, når

ad SWP 2001-1211/12-0020

projektet er færdiggjort, og det omgivende terræn reableret.

Særlig vedrørende det ansøgte skur bemærkes, at Fredningsnævnet som udgangspunkt er betænkelig ved at meddele tilladelse til placering af bebyggelse så langt fra beboelsen, men at der konkret som følge af grundens særlige karakter og adgangsforholdene på stedet, findes at være grundlag for en sådan dispensation.

Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår:

- at projektet udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beskrivelse og beliggenhedsplan
- at det omkringliggende terræn reableres, og
- at der på ejendommen - på ejerens bekostning - tinglyses deklaration om, at skuret skal nedrives, hvis det ikke længere finder anvendelse som skur og værksted til sommerhuset.

Deklarationen vil efter klagefristens udløb af Fredningsnævnet blive foranlediget tinglyst på ejendommen, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-8-00)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

25/05-01

Advokatfirmaet Lett & Co.
Att. advokat Kim Jensen
Borgergade 111
1300 København K

Vedr. j.nr. 108/2000 - ansøgning om tilladelse til udskiftning af eksisterende sommerhus på matr.nr. 41 b og 41 g Anholt by, Anholt, beliggende Sønderstrandsvej 60, Anholt - Deres j.nr. 25513-42.

De har på vegne ejeren af ovennævnte ejendom, Margrethe Møller, Charlottenlund, ansøgt om tilladelse til udskiftning af eksisterende sommerhus på ovennævnte ejendom.

I den oprindelige ansøgning er der ansøgt om tilladelse til nedrivning af det eksisterende sommerhus og opførelse af et 87 m² stort sommerhus excl. en 10 m² stor overdækket terrasse og således at eksisterende gæsteanneks på 12 m² og udhus på 4 m² bibeholdes.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 om fredning af Sønderbjerg m.v. på Anholt.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 30. april 2001.

På mødet redegjorde ejeren nærmere for projektet og oplyste, at hun ønsker at nedrive eksisterende sommerhus, som er dårligt isoleret og uden badeværelse, samt at hun nu endvidere vil nedrive det 4 m² store udhus på ejendommen, men bibeholde annekset. Hun foreviste den ønskede placering af huset.

På mødet drøftedes placeringen af ejendommen nærmere.

Århus Amt oplyste, at man kan anbefale projektet som det nu foreligger, dog således, at man fortsat er betænkelig ved størrelsen af huset og således at huset ønskes rykket lidt længere væk fra vejen for at mindske indsynet derfra.

På mødet besluttede Fredningsnævnet at meddele tilladelse til det ansøgte på vilkår som nærmere anført nedenfor.

Efter mødet har ejeren af ejendommen telefonisk ansøgt om forlængelse af taget med yderligere 2 meter mod nord for at få en overdækning til cykler m.v.

Ved brev af 16. maj 2001 fra Århus Amt har Natur og Miljøkontoret anført, at det ved besigtigelsen godkendte projekt er det maksimale, der kan anbefales for et sommerhus på det pågældende sted, og at det derfor ikke kan anbefales, at der meddeles yderligere

005w 2001-121112-0020

dispensation i sagen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Det eksisterende sommerhus er gammelt, dårligt isoleret og uden badeværelse.

Fredningsnævnet finder endvidere, at det landskabeligt set vil være en fordel at flytte huset længere mod øst og lavere ned i terrænet.

Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte på vilkår:

- at det nuværende sommerhus og det eksisterende udhus på 4 m² skal være fjernet senest en måned efter ibrugtagning af det nye sommerhus
- at vestfacaden på det nye hus skal flugte med østfacaden på annekset,
- at bygningerne holdes i en mørk jordfarve, og
- at tagmaterialet bliver ikke-reflekterende.

Under hensyn til de begrænsede muligheder, som ejerne af ejendomme på Anholt har for at fragte cykler m.v. til og fra øen, har Fredningsnævnet endvidere besluttet at meddele tilladelse til den ansøgte forlængelse af taget med yderligere 2 meter mod nord.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Margrethe Møller, Holgersvej 14, 1., 2920 Charlottenlund
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-7-00)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500
Grenå
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Kaj Hansen, Åstrupvænget 3, 8500 Grenå
Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

**Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00**

25/05-01

Preben Hagen
Dronning Louises Vej 12
2920 Charlottenlund

Vedr. j.nr. 107/2000 - opførelse af et lysthus på matr.nr. 41 u Anholt by, Anholt, beliggende Sønderstrandsvej 46, Anholt.

Fredningsnævnet har den 5. oktober 2000 fra Århus Amt modtaget Deres ansøgning om tilladelse til opførelse af et lysthus på ovennævnte ejendom.

Lysthuset skal være 6,1 eller 9,9 m² stort og opføres i træ og med stråtag. De har tidligere udpeget den ønskede placering af lysthuset over for landinspektør Hanne Øster, Århus Amt.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 om fredning af Sønderbjerg m.v. på Anholt.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 30. april 2001.

I forbindelse med besigtigelsen anbefalede Århus Amt, at der meddeles tilladelse til placeringen af lysthuset i overensstemmelse med brev af 4. oktober 2000 fra Århus Amt, som De tidligere har modtaget i kopi.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet er principielt betænkelig ved at tillade placering af en bygning så langt fra det eksisterende sommerhus, som tilfældet er her, særligt når henses til områdets meget følsomme karakter.

Det tillægges endvidere betydning, at en tilladelse vil kunne skabe præcedens for området.

På denne baggrund meddeler Fredningsnævnet afslag på det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

ad
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. 107-12112-0020

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-3-00)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenå
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Kaj Hansen, Åstrupvænget 3, 8500 Grenå
Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå - Deres j.nr. 2000-0076.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

Modtager i
Skov- og Naturstyrelsen

28 AUG. 2002 27/08-02

Werner Thierry
Uppalagade 6, 3.th.
2100 København Ø

Vedr. j.nr. 23/2002 - ansøgning om tilladelse til udstykning af matr.nr. 41 al m.fl. Anholt by, Anholt, med henblik på opførelse af sommerhus.

Den 30. april 2002 fremsendte Århus Amt, Natur og Miljø, en fra Dem v/landinspektørgården i Grenå modtaget ansøgning om tilladelse til udstykning af ejendommen 41 al og 41 ar Anholt by, Anholt, til opførelse af et sommerhus.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 om fredning ved Sønderbjerg på Anholt.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 10. juli 2002.

Det fremgår af dokumenterne i sagen, at matr.nr. 41 al og 41 ar er blevet udstykket efter at fredningen blev gennemført. Oprindeligt var de to matrikler en del af matr.nr. 41 e. Det er oplyst, at udstykningen af matr.nr. 41 e skyldes, at De og Deres broder Armand Thierry delte ejendommen tilbage i 1980-erne. På tidspunktet for fredningens gennemførelse var der ét sommerhus på matr.nr. 41 e. Dette sommerhus ligger nu på matr.nr. 41 aq. Herudover har De opført et sommerhus på matr.nr. 41 ar.

Under besigtigelsen oplyste De, at De ønsker tilladelse til en udstykning af matr.nr. 41 al og 41 ar af familiemæssige årsager. De har børn fra to ægteskaber, og ønsker at begge grupper tilgodeses ved testamente, hvorefter hver gruppe får en grund med sommerhus.

Under besigtigelsen oplyste De endvidere, at De ifølge lokalplanen for området har to byggeretter for så vidt angår matr.nr. 41 ar, og at De ønsker at udnytte den ret, der ikke p.t. er udnyttet. De oplyste, at Grenå Kommune har forhøjet Deres ejendomsskatter som følge af, at De har en ikke udnyttet byggeret.

Vedrørende afstandsbeskyttelsen på 100 meter fra mindesmærket på matr.nr. 41 f oplyste De, at det var Deres fader, der fik gennemført denne beskyttelse. Formålet med beskyttelsen var ikke at monumentet skulle kunne ses i landskabet, men derimod at skabe ro omkring monumentet. Det er Deres opfattelse, at afstandsbeskyttelsen aldrig er blevet respekteret, og nok egentlig aldrig er blevet kendt i området. Der er bygget huse nærmere end 100 m fra monumentet.

Ad: 2001-1211/12 - 039

Advokat Jørgen Hoffmeyer har på Deres vegne endvidere gjort gældende, at lokalplanens byggerestriktioner har ændret fredningens bestemmelser for så vidt angår muligheden for at bygge yderligere på ejendommen og henvist til, at den ansøgte udstykning er i overensstemmelse med lokalplanen.

Endvidere har advokat Jørgen Hoffmeyer gjort gældende, at det vil være urimeligt at nægte en dispensation, idet den offentlige interesse i en strikt overholdelse af mere restriktive bestemmelser om antal bebyggelser pr. grund er særdeles beskeden i forhold til Deres berettigede forventninger med hensyn til byggemuligheden, der er skabt gennem lokalplan, samt de gennem en lang årrække modtagne tilkendegivelser fra det offentliges side gennem de årlige vurderingsmeddelelser.

Århus Amt, Natur og Miljø, har oplyst, at det ikke kan anbefales at der gives dispensation til udstykning. Amtet har særlig anført, at Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 alene giver ret til at have to sommerhuse på matr.nr. 41 e. Disse to sommerhuse er nu på ejendommen, hvorfor der ikke bør gives tilladelse til yderligere bebyggelse.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har tilsluttet sig Amtets vurdering. Foreningen har særlig anført, at det forhold at kommunen har ageret som om, der var to byggeretter på Deres del af matr.nr. 41 e, samt det forhold, at det i Deres skøde er anført, at De har ret til at bygge to sommerhuse, ikke bør have betydning for Fredningsnævnets vurdering af sagen.

Grenå Kommune har meddelt Fredningsnævnet, at der ikke er indvendinger mod at udstykningen gennemføres.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Ifølge Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 må der alene være to sommerhuse på matr.nr. 41 e Anholt by, Anholt. I dag ligger der henholdsvis et sommerhus på matr.nr. 41 aq og et sommerhus på matr.nr. 41 ar. Begge matrikler var på tidspunktet for fredningens gennemførelse i 1960 omfattet af matr.nr. 41 e. Da retten til at have to sommerhuse på matriklen herefter er udnyttet, meddeler Fredningsnævnet afslag på det ansøgte, da en udstykning af matr.nr. 41 al og 41 au vil være formålsløs og give uberettigede forventning hos ejeren om senere at kunne bebygge den udstykkede matrikel.

Klagevejledning

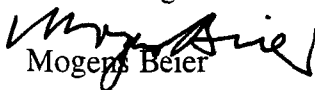
Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Landinspektørgården i Grenå, Torvet 3, 8500 - Att. J. Staunskjær.
Advokat Jørgen Hoffmeyer, Øresundshøj 3 A, 2920 Charlottenlund
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-3-02)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenå
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Jørgen Lund, Æblerosevej 69, 8500 Grenå
Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

30/04-02

Arkitekt Niels Friis
Niels Brocksgade 4, 5.sal
1574 København V

Vedr. j.nr. 35/2002 - ansøgning om opførelse af udhus ved sommerhus - matr.nr. 41 k Anholt by, Anholt, beliggende Sønderbjerg 23, Anholt.

Fredningsnævnet har den 26. marts 2002 fra Århus Amt modtaget Deres ansøgning om tilladelse til opførelse af udhus ved sommerhus på ovennævnte ejendom.

Udhuset skal være 15 m² stort og opføres 12 meter sydøst for sommerhuset. Udhuset opføres på punktfundamenter som trækonstruktion med sort tagpap på tag og facader. Placeringen af udhuset gør det mindst muligt synligt fra omgivelserne.

Ejendommen er omfattet af fredningen for Sønderbjerg, Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960.

Fredningsnævnet har den 30. april 2001 besigtiget ejendommen og den 25. maj 2001 meddelt tilladelse til om- og tilbygning til sommerhuset.

Århus Amt har meddelt, at tilladelse til det ansøgte udhus kan anbefales, dog under forudsætning af, at udhuset på grunden er skjult af beplantning.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har meddelt, at de efter omstændighederne ingen bemærkninger har til det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det ansøgte udhus med en placering sydøst for sommerhuset vil være mindre synlig end ved en placering vest for sommerhuset, finder Fredningsnævnet ikke, at udhuset vil stride mod fredningens formål, hvorefter Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler tilladelse til det ansøgte på vilkår, at udhuset opføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger samt, at der i det omfang der ikke allerede er beplantning, etableres en beplantning der, når den vokser til, vil skjule bebyggelsen.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

adsh 2001-1211/12-0020

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-8-00)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenå

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Jørgen Lund, Æblerosevej 69, 8500 Grenå

Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå.

Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77

Fax 86 19 71 91

E-mail:

post@aarhus.byret.dk

Direkte: 86125911 - 4000

CVR-nr. 11 98 62 93

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
15 APR. 2004

Niels Friis

Niels Brocksgade 4, 5.

1574 København V

Wes.

SCANNET

8. april 2004

Vedrørende journal. nr. 82/2003, ansøgning om tilladelse til om- og tilbygning til sommerhus på matr. nr. 41 k Anholt by, Anholt, beliggende Sønderbjerg 23, Anholt.

Den 25. maj 2001 (j.nr. 109/2000) meddelte Fredningsnævnet godkendelse af projekt omfattende sommerhus på 34 m², samt 22 m² depot og wc/bad, der graves ind i skrænt.

Det bemærkes, at der endvidere ved Fredningsnævnets afgørelse af 30. april 2002 (j. nr. 35/2002) er meddelt tilladelse til opførelse af udhus ved sommerhuset.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 om fredning af Sønderbjerg m.v. på Anholt.

Bygherren har i efteråret 2003 anmodet om tilladelse til mindre ændringer af sommerhusprojektet, bestående i ændring af de to huses kvadratiske grundplan til en rektangulær grundplan, samt udvidelse af de nedgravede depotrum med hver 2 m².

Den samlede længde af husene forøges herved med 1,70 m, men det synlige areal af husene vil være uændret.

Ændringerne vil ifølge ansøgeren give væsentligt forbedrede udnyttelsesmuligheder.

Grenaa Kommune har med henvisning til godkendt tegningsmateriale, stemplet 28. februar 2003, revideret tegningsmateriale, stemplet 15. september 2003, og ansøgning af 14. september 2003, anbefalet de mindre ændringer af projektet.

Århus Amt har meddelt, at det er amtets vurdering, at der ikke vil være nævneværdig forskel på det nu ansøgte projekt, i forhold til det projekt der er tilladt og således vil blive opført, hvis nuværende projekt afvises.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Det kan tiltrædes, at der, som anført af Grenaa Kommune og Århus Amt, er tale om mindre ændringer af det tidligere godkendte projekt. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til de ansøgte ændringer, og således at projektet i øvrigt udføres i overensstemmelse med Fredningsnævnets afgørelse af 25. maj 2001.

Klagevejledning:

2001-1211/12-0039

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

For behandling af klager, der indbringes for Naturklagenævnet, betales et gebyr på 500 kr.

Gebyret skal indbetales til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K.

Såfremt Naturklagenævnet ikke ved modtagelsen af en klage har modtaget gebyret, fastsætter Naturklagenævnet en frist for indbetalingen af beløbet.

Indbetales gebyret herefter ikke inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr.8-70-51-8-707-2-04)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenå

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Jørgen Lund, Æblerosevej 69, 8500 Grenå

Grenaa Kommune, Torvet 3, 8500 Grenaa (j.nr 2000-0238)

NATURKLAGENÆVNET
FORMANDEN

Frederiksborggade 15, 1360 København K

Tlf: 3395 5700

Fax: 3395 5769

X.400. S=nkn, P=sdn; A=dk400, C=dk

Internet: nkn@nkn.dk

- 3 JUNI 2004

J.nr.: 03-121/700-0020
skr

SCANNET

Anette Thierry
Henriksparken 11
3070 Snekkersten

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 7 JUNI 2004

Lus

De har i brev af 1. marts 2004 klaget til Naturklagenævnet over Fredningsnævnet for Århus Amts afslag på genoptagelse af sag om udstykning af matr.nr. 41 al m.fl., Anholt by, Anholt.

Det fremgår af sagen, at fredningsnævnets afgørelse om afslag på genoptagelse af sagen er truffet den 19. juni 2003.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 1, at klage til Naturklagenævnet skal være indgivet inden 4 uger efter, at afgørelsen, der påklages, er meddelt.

Med henvisning til at klagefristen således var overskredet ved klagens modtagelse hos fredningsnævnet den 3. marts 2004, må Naturklagenævnet afvise at realitetsbehandle Deres klage. De omstændigheder, der er nævnt som begrundelse for klagefristens overskridelse, kan ikke føre til et andet resultat.

Denne afgørelse er truffet af Naturklagenævnets formand på nævnets vegne, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 81, stk. 3.

Kopi er tilsendt Fredningsnævnet for Århus Amt.

Mikkel Schaldemose / Sanne Kjær
viceformand / specialkonsulent

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001 - 121/12 - 2239

Akt. nr. 4 Bl.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Keld Lindegaard Andersen
Bettina Kampmann
Slotsvej 88
2920 Charlottenlund

Per Holkmann Olsen
Københavns Byret
Domhuset, Nytorv
1450 København K.
e-mail: pho@domstol.dk
tlf. 40143099

E-mail:
pho@domstol.dk

Den 26. oktober 2011.

Vedr.: journal nr. 8901-01.2011.56, ansøgning om lovliggørende dispensation til bevarelse af platform på ejendommen Sønderstrandvej 48, 8592 Anholt.

Norddjurs Kommune har den 14. april 2011 fremsendt følgende udtalelse til fredningsnævnet:

"Ansøgning om lovliggørende dispensation til at beholde udsigtsplatform"

Norddjurs Kommune har fra Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen modtaget vedhæftede ansøgning om lovliggørende dispensation fra Sønderbjergfredningen på Anholt til at beholde en udsigtsplatform opført på matr. nr. 41v Anholt By, Anholt, med adressen Sønderstrandvej 48, 8592 Anholt.

Ansøgningen fremsendes hermed til behandling af Fredningsnævnet.

Sagens baggrund

Norddjurs Kommune blev, bl.a. af Danmarks Naturfredningsforening, gjort opmærksom på, at der på matr. nr. 41v Anholt By, Anholt er opført en terrasse/udsigtsplatform på skrænten til Sønderbjerg, inden et areal, der er omfattet af Fredningskendelse af 16. december 1960 vedr. Sønderbjerg mv. på Anholt.

Norddjurs Kommune varslede ved brev af 16. august 2010 ejerne af ejendommen, Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen, påbud om at om at fjerne platformen, idet vi vurderer, at opførelsen af terrassen/platformen er i strid med fredningskendelsen.

Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen har ved brev af 14. oktober 2010 ansøgt om lovliggørende dispensation fra fredningsbestemmelserne til at beholde udsigtsplatformen.

Fredningskendelsen

Arealet, hvor platformen er opført, er omfattet af fredningskendelsens delområde A.

I henhold til fredningskendelsen gælder bl.a. følgende for område A:

"Arealerne må ikke bebygges, hverken vedvarende eller midlertidigt, og ikke forsynes med indretninger til beboelse, ligesom der heller ikke må opstilles kiosker, skure, elmaster, ensilagebeholdere, eller overhovedet anbringes faste indretninger. Der må heller ikke på området henlægges eller henkastes affald, anbringes møddinger, afgrøder eller andet. Der må ikke foretages udgravninger eller i øvrigt gøres indgreb i den nuværende naturlige tilstand."

Ansøgningen

Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen anfører i deres ansøgning en række forhold vedr. baggrunden for opførelsen af udsigtsplatformen, platformens synlighed, tidligere afgørelser i henhold til fredningsbestemmelserne samt forståelse af fredningskendelsens formål mv.

Ansøgningen er opdelt i følgende afsnit, som kort refereres herunder.

Baggrunden for etablering af udsigtsplatformen med adgang for forbipasserende

Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen oplyser, at de i forbindelse med overtagelse af ejendommen i 2008 ønskede at genskabe udsigten fra Sønderbjerg, således at de selv og de forbipasserende kan opleve den storslåede udsigt fra deres grund.

Genskabelse af udsigten er sket ved, at der er foretaget en delvis rydning af beplantning på plateauet på ejendommen.

Udsigtsplatformen er opført, idet Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen ønskede at etablere en mulighed for, at de selv og forbipasserende i ro og mag kan sidde ned og nyde udsigten.

Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen oplyser bl.a., at de under deres ophold på ejendommen dagligt observerer forbipasserende, der gør ophold på platformen, samt at rigtig mange har givet udtryk for deres glæde over muligheden for at kunne benytte platformen, herunder Anholt skole.

Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen anfører, at hensigten med platformen på ingen måde har været at foretage uforholdsmæssige eller skadelige indgreb i naturen. Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen finder tværtimod, at platformen understøtter de overordnede hensyn, der ligger bag fredningen, nemlig sikring af almenhedens mulighed for at nyde Sønderbjergs landskabelige værdi.

Udsigtsplatforme er ikke synlig

Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen gør gældende, at et gennemgående træk i tidligere sager vedr. Sønderbjergfredningen, er at der ved dispensationer meddelt af Fredningsnævnet er lagt vægt på om de ansøgte udhuse mv. har været synlige. Der nævnes i den forbindelse 5 forskellige sager, jf. ansøgningens side 3.

Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen fremhæver, at udsigtsplatformen ikke kan ses fra Sønderstrandvej eller andre steder neden for Sønderbjerg, men udelukkende af de forbipasserende, der gæster Sønderbjerg via stien bagom Sønderbjerg.

Almindelige betragtninger – lighed for loven

Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen oplister 3 forskellige tilfælde, hvor der er opført bebyggelse på Sønderbjerg, som de finder kan sammenlignes med opførelse af platformen.

Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen anfører, at der i forhold til disse 3 sager ikke består lighed for loven, hvis de skal rive platformen ned.

Nærmere beskrivelse af de 3 tilfælde fremgår af ansøgningen.

Afslutning

Afslutningsvis oplyser Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen, at de er indstillede på at acceptere evt. vilkår, som Fredningsnævnet måtte stille i forhold til at lovliggøre platformen.

Norddjurs Kommunes bemærkninger

Fredningsnævnet kan i henhold til naturbeskyttelseslovens § 50 meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Et af formålene med den aktuelle del af Sønderbjergfredningen er at friholde arealerne for bebyggelse, herunder også faste indretninger som f.eks. den pågældende udsigtsplatform.

Uagtet at platformen ikke kan ses fra Sønderstrandvej eller andre steder neden for Sønderbjerg finder Norddjurs Kommune, at opførelsen af platformen er i strid med fredningens formål.

Vi finder endvidere, at meddelelse af en lovliggørende dispensation fra fredningen vil kunne medføre uheldige præcedensvirkninger i forhold til evt. fremtidige ansøgninger om at opføre udsigtsplatforme, terrasser eller andre faste indretninger på Sønderbjerg.

Natura 2000 og Habitatdirektivets bilag IV

Iht. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, kan Fredningsnævnet ikke dispensere til projekter i eller uden for internationale naturbeskyttelsesområder, hvis det vil indebære forringelse for de arter og naturtyper, der danner grundlag for beskyttelsesområdet udpegning. Fredningsnævnet kan heller ikke dispensere til

projekter, hvis det medfører beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er nævnt i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægger de plantearter, der er nævnt i [bilag 5](#) til naturbeskyttelsesloven, jf. lovens § 50, stk. 3.

Arealet er beliggende inden for EF-Habitatområde H42.

Norddjurs Kommune har i marts 2011 besigtiget arealet, hvor platformen er opført, og har i den forbindelse konstateret, at vegetationen på arealet ikke hører under naturtyperne på udpegningsgrundlaget. Vi vurderer endvidere, at sandsynligheden for at arealet udvikler sig i en retning, hvor vegetationen kan blive omfattet af udpegningsgrundlaget, er lille, idet det er beliggende i et aktivt sommerhusområde.

Det er således kommunens vurdering, at etableringen ikke påvirker arealet væsentligt i forhold til områdets udpegningsgrundlag som habitatområde.

Det er endvidere vores vurdering, at etableringen af platformen ikke medfører beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Norddjurs Kommunes indstilling til Fredningsnævnet

Idet kommunen finder, at det ansøgte er i strid med fredningens formål, samt idet der er risiko for uheldige præcedensvirkninger, indstiller vi, at Fredningsnævnet meddeler Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen *afslag* på deres ansøgning om lovliggørende dispensation til at beholde den opførte udsigtsplatform på matr. nr. 41v Anholt By, Anholt."

Bettina Kampmann og Keld Lindegaard Andersen har endvidere i mail af 5. maj til Norddjurs Kommune anført følgende:

"Att.: Rikke Møller Flinterup

Vi har modtaget nedenstående mail (kommunens fremsendelse af sagen til fredningsnævnet) og vi har også modtaget kommunens indstilling til Fredningsnævnet for Midtjylland, Østlig del, som er dateret den 14. april 2011.

Vi har noteret os følgende:

- 1) Det er kommunens vurdering, at etableringen ikke påvirker arealet væsentligt i forhold til områdets udpegningsgrundlag som habitatområde.
- 2) Etableringen af platformen medfører ikke beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af Habitatdirektivets bilag 4.
- 3) Fastholdelsen af nedrivningspåbuddet er således i realiteten alene begrundet i "risiko for uheldige præcedensvirkninger".

Af de grunde – herunder principper om lighed for loven – som vi har beskrevet i vores tidligere redegørelse i sagen, mener vi stadig, at der er det fornødne grundlag for at give os den ansøgte dispensation.

Vi mener, det er nødvendigt, at Fredningsnævnet for Midtjylland, Østlig del selv besigtiger platformen, således at Fredningsnævnet har det fornødne grundlag for at træffe en fair og korrekt afgørelse. Men vi er lidt i tvivl om der er planlagt en besigtigelse.

Du bedes venligst meddele, om en sådan besigtigelse rent faktisk er berammet, eller om den vil finde sted. Såfremt der ikke allerede er planlagt en besigtigelse, skal vi herved begære, at Fredningsnævnet besigtiger udsigtsplatformen."

Norddjurs Kommune har fremsendt mailen af 5. maj til nævnet med følgende kommentar:

Til Fredningsnævnet

Norddjurs Kommune har modtaget nedenstående bemærkninger (mailen af 5. maj) vedr. en sag som kommunen tidligere (14. april 2011) har fremsendt til behandling ved Fredningsnævnet.

Som det fremgår af henvendelsen ønsker ansøger, at Fredningsnævnet foretager besigtigelse i sagen.

Norddjurs Kommune skal til nedenstående bemærke, at vi - udover at en dispensation til at beholde platformen kan medføre uheldige præcedensvirkninger - vurderer, at opførelsen af platformen er i strid med fredningens formål.

Herudover har vi på nuværende tidspunkt ikke yderligere bemærkninger til sagen.”

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har anført følgende:

”Denne sag er efter Danmarks Naturfredningsforenings opfattelse meget principiel. Der er for det første tale om en grov overtrædelse af fredningen af Sønderbjerg. Ejerne anfører bl.a., at etableringen af udsigtsplatformen er i overensstemmelse med og opfylder formålet med fredningen. Det kan imidlertid aldrig være i overensstemmelse med fredningen at etablere en meget stor og massiv udsigtsplatform med stole og borde på Sønderbjergskråningen. Formålet med fredningen er at beskytte Sønderbjergs landskabelige værdier og at give befolkningen mulighed for at opleve disse værdier og udsigten fra Sønderbjerg ud over Ørkenen m.v. Sønderbjergs skråninger er i de seneste årtier vokset meget til, men det er en midlertidig tilstand. På et eller andet tidspunkt vil Sønderbjergs skråninger blive ryddet, ligesom det er sket for Nordbjergs skråninger. Til den tid vil den massive udsigtsplatform kunne ses langvejs fra.

Der er i dag den fornemste udsigt ud over Ørkenen og strandene oppe fra selve Sønderbjergplateauet, som åbner sig, når man kommer op for enden af stien. Den udsigtsmulighed ligger tættere på ejernes hus end langt de fleste andre huse på Anholt.

Ejerne anfører, at platformen er blevet etableret for at give ejerne og forbipasserende mulighed for at sidde ned og nyde udsigten. Til det kan kun siges, at ejerne allerede har forsøgt at afskære adgangen til platformen ved at lægge nogle træer på tværs. Det helt særlige problem ved at håndhæve planlægnings- og fredningslovgivningen på Anholt er, at myndighederne så sjældent kan komme der, og at tilsynet med reglerne derfor uundgåeligt bliver mere sjælden og tilfældig. Hvis man vil undgå lovovertrædelser på Anholt, bør der derfor gribes konsekvent ind, når de opdages.

Det skete f.eks. for ca. 30 år siden på Anholt, hvor Overfredningsnævnet påbød flytning af et ulovligt opført sommerhus fra en bakketop til den tilladte placering ved foden af bakken. Der var i det tilfælde kun tale om en overtrædelse af skovbyggelinjen, men Overfredningsnævnet lagde bl.a. vægt på risikoen for uheldig præcedens, hvis sådanne lovovertrædelser ikke fik konsekvenser.

Hvis den her omhandlede udsigtsplatform får lov til at blive stående, vil det være umuligt i fremtiden at forhindre andre sommerhusejere i at opføre tilsvarende anlæg eller gennemføre andre overtrædelser af fredningsbestemmelserne.

Derfor erklærer Danmarks Naturfredningsforening sig enig i Norddjurs kommunes konklusion: at der bliver givet et afslag på dispensation til omtalte udsigtsplatform. ”

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag, idet bemærkes, at der med nævnets kendskab til området ikke er behov for besigtigelse.

Det tiltrædes, at etableringen af platformen ikke kan antages at påvirker arealet væsentligt i forhold til områdets udpegning som habitatområde og heller ikke kan antages at medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektiets bilag IV.

Et af formålene med den aktuelle del af Sønderbjergfredningen er imidlertid, som fremhævet af Norddjurs Kommune, at friholde arealerne for bebyggelse, herunder også faste indretninger som f.eks. den pågældende udsigtsplatform.

Uagtet at platformen muligt ikke kan ses fra Sønderstrandvej eller andre steder neden for Sønderbjerg, findes opførelsen af platformen at være i strid med fredningens formål.

Nævnet er endvidere enig i, at meddelelse af en lovliggørende dispensation fra fredningen vil kunne medføre uheldige præcedensvirkninger i forhold til evt. fremtidige ansøgninger om at opføre udsigtsplatforme, terrasser eller andre lignende indretninger på Sønderbjerg, hvorved bemærkes, at etablering af sådanne indretninger ikke kan sidestilles med behov for opførelse af udhus.

Nævnet finder derfor ikke, at der kan meddeles lovliggørende dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Platformen pålægges fjernet inden udgangen af april 2012.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.

Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. mail fremsendt til:

Keld Lindegård Andersen og Bettina Kampmann, Slotsvej 88, 2920 Charlottenlund,
kla@topsil.com og bk@visitdenmark.com

Norrdjurs Kommune, att. Rikke Flinterup, rmf@norrdjurs.dk

Naturstyrelsen Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, aar@nst.dk

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, norrdjurs@dn.dk

Det kommunaludpegede medlem af nævnet, Hanne Mogensen, Hedegårdsvej 6, 8585 Glesborg,
hmo@qmsconsult.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg,
jytte.heslop@gmail.com

Den 15. maj 2014

FN 2014.58: Strandnummereringsskilt på stranden på Anholt

Fredningsnævnet har den 24. april 2014 modtaget en udtalelse fra Norddjurs Kommune og en ansøgning om dispensation til opsætning af et strandnummereringsskilt på stranden på Anholt.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag og har besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Fredningsnævnet har den 24. april 2014 modtaget følgende udtalelse fra Norddjurs Kommune:

”Norddjurs Kommunes Naturgruppe har fremsendt ansøgning om dispensation til at opsætte et strandnummerskilt på strandarealet indenfor Sønderbjergfredningen på Anholt.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Nedenstående kort viser luftfoto fra 2012. Det fredede areal er indtegnet med lyserødt og skiltets placering er markeret med gul trekant.

Ansøgning

Der ansøges om dispensation til opsætning af et grønt skilt på en 2,5 meter høj, galvaniseret stander på matr. nr. 43a Anholt By, Anholt. Skiltet, som er 37,5 cm. bredt og 29,5 cm. højt, oplyser om strandens nummer og telefonnummer til alarmcentralen.

Formålet med nummerering er, at der i tilfælde af drukne- og andre ulykker, kan angives nøjagtig position når uheldet alarmeres til beredskabet.

Ansøgningsmateriale vedlægges til orientering.

Danmarks Naturfredningsforening har rejst fredningsforslag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt. Så længe fredningsforslaget er rejst, må der ikke foretages noget, der er i strid med de rejste fredningsbestemmelser, jf. naturbeskyttelseslovens § 37 stk.2. Foruden dispensation fra de gældende fredningsbestemmelser ansøges der derfor om Fredningsnævnets dispensation fra bestemmelsen, så opsætningen kan udføres så hurtigt som muligt, uanset om der er truffet afgørelse om fredningsforslaget eller ej.

Fredningen

DN's fredningsforslag er tænkt som en modernisering af den eksisterende fredningskendelse af Sønderbjerg, dateret 16. december 1960.

I fredningskendelsen af 1960 fremgår det af kendelsens side 12: "*...opstilling af skilte er forbudt...*" Det rejste fredningsforslag er udarbejdet med omtrent énslydende bestemmelser i §2; Tilstandsændringer, byggeri, tekniske anlæg, oplag m.v.: "*...opstilling af nye skilte er forbudt...*"

Norddjurs Kommunes indstilling til Fredningsnævnet

Da det ansøgte skilt har en moderat størrelse set i forhold til det fredede område, finder Norddjurs Kommune, at det ansøgte ikke vil få nævneværdig betydning for de hensyn, der skal varetages med landskabsfredningen.

Da der endvidere er tale om tungtvejende, samfundsmæssige interesser, indstiller Norddjurs Kommune, at Fredningsnævnet imødekommer det ansøgte."

Kommunens udtalelse var vedlagt følgende eksemplificering på skiltets udseende:

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at fredningsbestemmelserne for fredningen af Sønderbjerg og det rejste og offentliggjorte fredningsforslag medfører, at opsætning af et skilt i den anførte størrelse forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

På baggrund af formålet med strandnummereringsskiltet sammenholdt med, at det kun i begrænset omfang har betydning for oplevelsen af fredningen, meddeler fredningsnævnet dispensation til opsætning af skiltet.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Danmark Naturfredningsforening, dn@dn.dk og norrdjurs@dn.dk
Norrdjurs Kommune, rk@norrdjurs.dk og hej@norrdjurs.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og norrdjurs@dof.dk
Friluftsrådet, ouestjylland@friluftsradaet.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 18. februar 2015

FN 2013.75: Opførelse af anneks – lovliggørelse af skurvogn

Sagens baggrund

Fredningsnævnet modtog den 25. juni 2013 en udtalelse fra Norddjurs Kommune om en ansøgning fra Thomas Hagen Stampe om dispensation til opførelse af et anneks på 17,5 m² på matr. nr. 41u Anholt By, Anholt, Sønderstrandvej 46, 8592 Anholt.

Norddjurs Kommune indstillede i udtalelsen, at fredningsnævnet meddelte afslag på ansøgningen, da der i forvejen var et sommerhus på 38 m² og et udhus på 4 m² på ejendommen, og at opførelsen af yderligere en bygning i form af et anneks derfor ville være i strid med fredningsbestemmelserne.

Fredningsnævnet besigtigede ejendommen i tilknytning til den besigtigelse af dele af Anholt, der fandt sted den 17. juni 2013 som en del af det offentlige møde om det fredningsforslag, der var fremsat af Danmarks Naturfredningsforening for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg.

Sagen blev efter besigtigelsen sat i bero på en afklaring af fredningsnævnets stillingtagen til fredningsforslaget. Fredningsnævnet har i september 2014 besluttet at gennemføre en fredning, der forventeligt vil indeholde de generelle restriktioner for byggeri, der er anført i fredningsforslaget.

Fredningsnævnet modtog den 6. januar 2015 en ny udtalelse fra Norddjurs Kommune. Det fremgår af udtalelsen, at kommunens afgørelse om landzonetilladelse afventer fredningsnævnets afgørelse. Det fremgår videre, at kommunen den 2. november 2014 modtog oplysninger fra ansøgeren om, at der ikke er opført et anneks, men derimod er opstillet en skurvogn på grunden. Om skurvognen er det anført, at den er 2,3 x 6,0 meter, monteret med hjul, fladt tag med sort tagpap og malet i samme brune farve som det eksisterende sommerhus. Den er parkeret, hvor den ikke kan ses fra vejen og i god afstand fra naboskel. Det er ikke oplyst, om opstillingen er midlertidig eller permanent, eller hvad skurvognen skal bruges til.

Norddjurs Kommune anførte i udtalelsen, at det var kommunens umiddelbare vurdering, at skurvognen måtte anses som en bygning af permanent karakter, og at opstillingen derfor skulle behandles på samme vis som ansøgningen om opførelse af et anneks, dog med den forskel at skurvognen allerede var opstillet på ejendommen. Det var den umiddelbare vurdering, at opstillingen er i strid med Sønderbjergfredningen og fredningsforslaget for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg.

I udtalelsen var et foto fra juni 2014 af ejendommen og området omkring ejendommen. Ejendommen er markeret med rødt. Fredningens delområder er fremhævet med gule bogstaver. Grænsen mellem delområderne er markeret med orange. Fredningszonen for det særskilt fredede Jutlandiamonumentet er markeret med en pink cirkel. Skurvognen, der fremstår som en bygning med hvidt tag, er placeret midt i det nordlige skel i delområde A med en del af vognen placeret på naboejendommen.

Fredningen, fredningsforslaget og Natura 2000

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets fredning af Sønderbjerg mv. fra december 1960, hvorefter det for delområde C, hvor annekset efter ansøgningen ønskes opført, fremgår, at der på hver matr. nr. eller hver parcel kun må opføres et sommerhus eller anden beboelse med tilhørende udhus. Det fremgår videre, at byggeri og tilbygning ikke må påbegyndes, forinden der med fredningsnævnet er forhandlet og opnået enighed om placering, form og farver, og at der ikke må opstilles telegrafmaster, iskiosker, beboelsesvogne eller andre skæmmende genstande. For delområde A, hvor skurvognen er sat op, fremgår det, at arealerne ikke må bebygges, hverken vedvarende eller midlertidigt og ikke må forsynes med indretninger til beboelse. Der må ikke opstilles kiosker og skure.

Ejendommen er endvidere omfattet af et fredningsforslag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg. I fredningsforslaget er den eksisterende frednings delområde C ændret til delområde B, hvor der er særbestemmelser om, at det på bl.a. matr.nr. 41u Anholt By, Anholt er tilladt bebyggelse med ét sommerhus og ét udhus. Der må ikke opstilles kiosker, skure, elmaster, boder, udsigtsplatforme eller overhovedet anbringes faste indretninger. For delområde A fremgår det, at der er et generelt forbud mod byggeri.

Ejendommen er omfattet af Natura 2000 område nr. 46, habitatområde nr. 42 Anholt og havet nord for. Norddjurs Kommune har anført, at der ikke er foretaget en vurdering i relation til udpegningsgrundlaget, konkret klithede da der ikke forventes dispensation fra fredningen. Naturstyrelsen har

som led i teknisk bistand til fredningsnævnet bl.a. udtalt, at skurets areal på 17,5 m² udgør 0,00025 % af det udpegede klithede-areal. Naturstyrelsen vurderer ud fra denne marginale andel af naturtypen klithede og ud fra beliggenheden i et stærkt tilgroet område med spredte sommerhuse, at det ansøgte ikke i væsentlig grad påvirker udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området og således ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000 området væsentligt. Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget. Det vil heller ikke medføre beskadigelse eller ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Detaljeret kendskab til enkelte arters forekomst i området haves dog ikke.

Fredningsnævnets afgørelse

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 16. december 1960 om fredning af Sønderbjerg mv. og den verserende fredningssag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt, og både opførelse af et anneks og opsætning af en skurvogn forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Der er i forvejen et sommerhus og et udhus på ejendommen, og opførelse af et anneks med den ansøgte placering er derfor i strid med fredningsbestemmelserne om, at der alene må være et sommerhus og et udhus på ejendommen. Fredningsnævnet meddeler på den baggrund ikke dispensation i sagen til anneksets opførelse.

Der er på det sted, hvor skurvognen er opsat, forbud mod bebyggelse og opsætning af skurvogne. På den baggrund, og i øvrigt da der i forvejen er to bygninger på ejendommen, meddeler fredningsnævnet heller ikke lovliggørende dispensation til skurvognen, der således skal fjernes.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En kla-

ge er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Thomas Hagen Stampe, ths@telmore.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk og norddjurs@dn.dk
Norddjurs Kommune, rk@norddjurs.dk og jafp@norddjurs.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og norddjurs@dof.dk
Friluftsrådet, oestjylland@friluftsradet.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk
Region Midtjylland, regudv@rm.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

(midtjyllandøest@fredningsnaevn.dk)

Den 8. juni 2015

FN 2015.13: Tilbygning til sommerhus og lovliggørelse af udhus og halvtag

Fredningsnævnet har den 20. februar 2015 fra Norddjurs Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om tilbygning til et sommerhus og lovliggørelse af et udhus og et halvtag på matr.nr. 41ad Anholt By, Anholt, Kistehøjstien 10, 8592 Anholt.

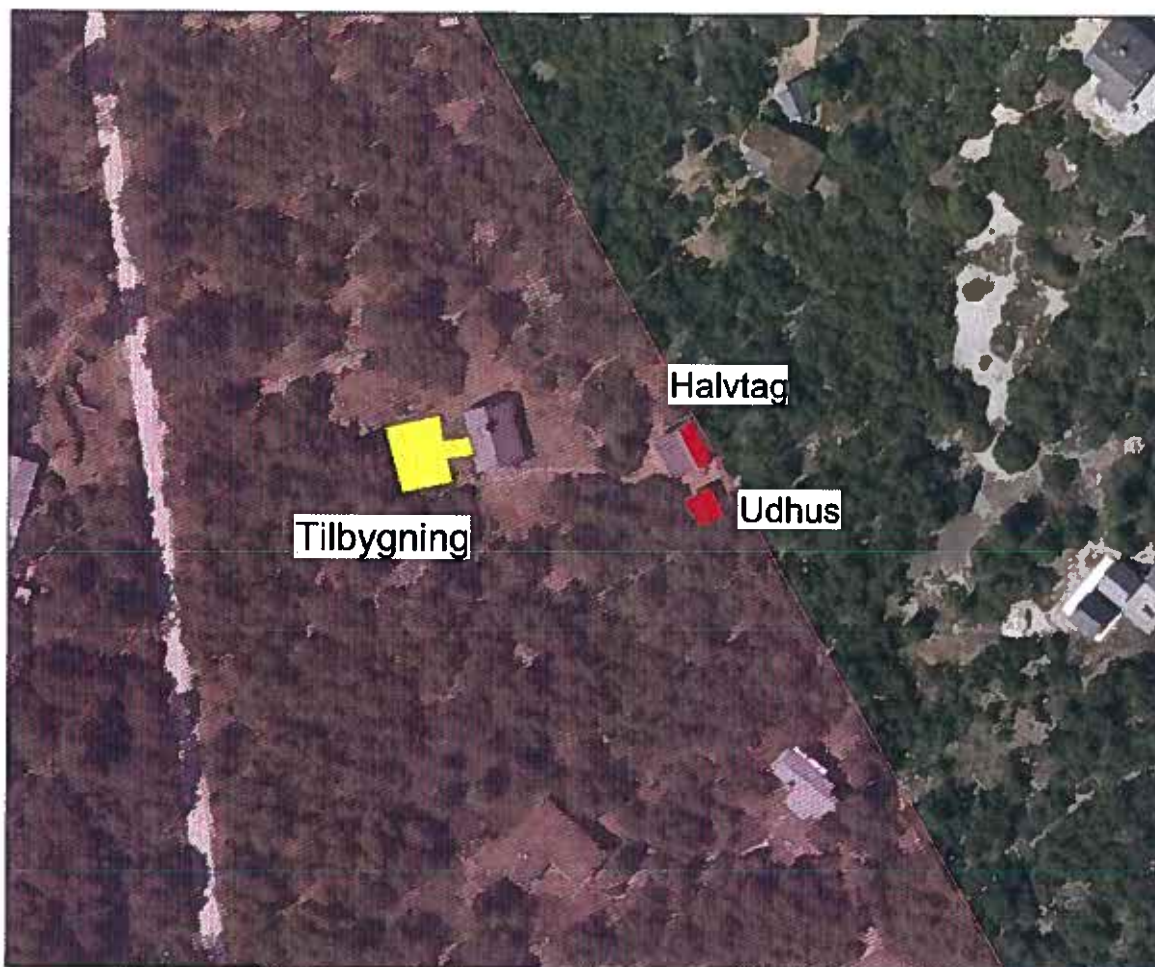
Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 16. december 1960 om fredning af Sønderbjerg på Anholt. Ejendommen er beliggende i fredningens delområde C, hvor der på hver matr. nr. eller hver parcel kun må opføres et sommerhus eller anden beboelse med tilhørende udhus. Byggeri og tilbygning må ikke påbegyndes, forinden der med fredningsnævnet er forhandlet og opnået enighed om placering, form og farver.

Ejendommen er endvidere omfattet af den verserende fredningssag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt. Med fredningsforslaget er tænkt gennemført en modernisering af de eksisterende fredninger på Anholt, og fredningsforslaget lægger op til, at den del af den eksisterende fredning, der ligger indenfor lokalplan 21, ophæves, da den eksisterende lokalplan fungerer godt, og da den del af sommerhusområdet næsten er fuldt udbygget. Fredningsnævnet har tilkendegivet, at fredningsforslaget i den henseende vil blive taget til følge i en kommende fredning. Ejendommen er omfattet af lokalplanen, og de ansøgte forhold vil således ikke være i strid med den kommende fredning.

Norddjurs Kommune har anført, at der søges om dispensation til en tilbygning på 83 m², der opføres i samme materiale og byggestil som det eksisterende sommerhus. Der søges endvidere om lovliggørende dispensation til et udhus på 14 m². Udhuset er bygget af sortmalet træ og opført i 1999. Endelig søges der om lovliggørende dispensation til et halvtag, der er bygget på et andet eksisterende udhus. Halvtaget er bygget i 1999 og er på 9 m².

Kommunen har illustreret forholdene ved nedenstående luftfoto fra 2014, hvor det fredede areal er indtegnet med pink, de eksisterende bygninger, der kræver lovliggørende dispensation, er indtegnet med rødt og den kommende tilbygning, der kræver dispensation, er indtegnet med gult.

Det er oplyst, at lokalplanen fastsætter, at der på hver selvstændig matrikuleret ejendom kun må opføres en enkelt sommerhusbeboelse, dog kan byrådet tillade, at der yderligere opføres enkelte mindre udhuse, gæstehuse og lignende i tilknytning til hovedhuset. Udvendige bygningssider må kun fremtræde i farverne dannet af hvidt, sort eller jordfarverne okker, sierra de sienna, umbra, engelsk rødt, italiensk rødt, dodenkop eller disse sidstnævnte farvers blanding med hvidt, gråt eller sort. Til døre, vinduesrammer, skodder og lignende mindre bygningsdele kan dog også andre farver anvendes. Tage skal dækkes med enten græstørv eller sort eller gråt tagpap.

Norddjurs Kommune har oplyst, at kommunen forventer at meddele tilladelse til det ansøgte med vilkår om farvevalg.

Norddjurs Kommunes har endelig oplyst, at ejendommen er omfattet af Natura 2000, men at området dog ikke er kortlagt som værende en bestemt naturtype. Dette skyldes efter oplysninger fra Naturstyrelsen, at arealet ikke opfylder kriterierne for at være en habitatnaturtype.

På den anførte baggrund indstiller Norddjurs Kommune, at der meddeles dispensation.

Fredningsnævnet har behandlet sagen i et møde med besigtigelse den 12. maj 2015. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets formand og kommunalt valgte medlem, ejendommens ejere Jan og Ida Kolbjørn, Norddjurs Kommune ved Rikke Kroier og Danmarks Naturfredningsforening ved Morten Abildstrøm. Det blev oplyst, at udhuset blev bygget 1999, mens overdækningen blev opført i 1991.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Sønderbjerg indeholder bestemmelser om bebyggelse, hvorefter tilbygningen og lovliggørelsen af udhuset og halvtaget kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det vil være en konsekvens af gennemførelsen af det verserende fredningsforslag, at ejendommen ikke længere vil være fredet, men derimod vil være omfattet af en lokalplan, der efter oplysningerne fra Norddjurs Kommune ikke hindrer tilbygningen, udhuset og halvtaget.

På den baggrund og da en dispensation efter det oplyste ikke kan antages at være i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3, meddeler fredningsnævnet dispensation til tilbygningen og lovliggørende dispensation til udhuset og halvtaget.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Nanna de Courcy,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Norddjurs Kommune, sagsnr. 15/2244,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs og Anholt,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
9. Friluftsrådet, Østjylland,
10. Kulturstyrelsen,
11. Region Midtjylland,
12. Jan og Ida Kolbjørn.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 24. august 2015

FN 2015.73: Opførelse af nyt udhus

Fredningsnævnet traf den 18. februar 2015 (FN 2013.75) følgende afgørelse om en ansøgning fra Thomas Hagen Stampe om dispensation til opførelse af et anneks på 17,5 m² på matr. nr. 41u Anholt By, Anholt, Sønderstrandvej 46, 8592 Anholt og om en allerede opsat skurvogn på samme ejendom.

”Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 16. december 1960 om fredning af Sønderbjerg mv. og den verserende fredningssag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt, og både opførelse af et anneks og opsætning af en skurvogn forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Der er i forvejen et sommerhus og et udhus på ejendommen, og opførelse af et anneks med den ansøgte placering er derfor i strid med fredningsbestemmelserne om, at der alene må være et sommerhus og et udhus på ejendommen. Fredningsnævnet meddeler på den baggrund ikke dispensation i sagen til anneksets opførelse.

Der er på det sted, hvor skurvognen er opsat, forbud mod bebyggelse og opsætning af skurvogne. På den baggrund, og i øvrigt da der i forvejen er to bygninger på ejendommen, meddeler fredningsnævnet heller ikke lovliggørende dispensation til skurvognen, der således skal fjernes.”

Norrdjurs Kommune har oplyst, at skurvognen er påbudt fjernet med frist den 1. august 2015.

Norrdjurs har den 2. juli 2015 afgivet en ny udtalelse over en ændret ansøgning, der består i nedrivning af det eksisterende udhus og opførelse af et nyt udhus. Udtalelsen er suppleret med en yderligere udtalelse den 3. august 2015 med en lidt ændret placering af udhuset. Det er nærmere anført, at projektet består i at nedrive et eksisterende udhus på 6,78 m², der indeholder ejendommens eneste toilet, og i at opføre et nyt anneks med toilet på i alt 24,37 m². Bygningens højeste facade er 2,56 m, og taget har ensidig hældning og udhæng på 80 cm ved den højeste facade. Bygningen har en højde på 2,62 m fra terræn til kip. Udvendigt har bygningen vandrette brædder identisk med det eksisterende sommerhus, og det vil blive malet i samme mørkebrune farve. Karme males hvide. I forbindelse med byggeriet vil en gammel septiktank blive udskiftet med en moderne, trekamret septiktank.

Projektet blev illustreret med følgende billedmateriale, hvorom er anført, at matrikelskel er indtegnet med turkis linje, eksisterende bygninger er indtegnet med gult, den ansøgte bygning er rød og Jutlandia-monumentet er indtegnet med pink stjerne:

Det er om fredningsbestemmelserne anført, at der i Overfredningsnævnets afgørelse fra 1960 om fredning af Sønderbjerg er anført, at der i delområde C, hvor bygningen ønskes placeret, på hver matr. nr. eller hver parcel kun må opføres et sommerhus eller anden beboelse med tilhørende udhus. Byggeri og tilbygning må ikke påbegyndes, forinden der med fredningsnævnet er forhandlet og opnået enighed om placering, form og farver.

Det er om det eksisterende fredningsforslag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg anført, at delområde C ændres til delområde B, hvor der er særbestemmelser om, at det er tilladt bl.a. matr.nr. 41u Anholt By, Anholt at være bebygget med et sommerhus og et udhus. Der må ikke opføres ny bebyggelse inden for en radius på 100 meter fra Jutlandia-monumentet.

Da den nye bygning udføres i samme materialevalg og farve som det eksisterende sommerhus, og da bestemmelsen om et sommerhus og et udhus er overholdt, er det Norddjurs Kommunes umiddelbare vurdering, at fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningen fra 1960. Den nye bygning opføres i en mindsteafstand på 41 meter fra Jutlandia-monumentet. Da der er tale om nedrivning af et eksisterende udhus, og da udvidelsen i grundplanet foretages i retning væk fra monumentet, er det endvidere kommunens umiddelbare vurdering, at projektet ikke er i strid med fredningsforslaget.

Udhusets placering er efterfølgende ændret marginalt på følgende vis:

Fredningsnævnets afgørelse

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 16. december 1960 om fredning af Sønderbjerg mv. og den verserende fredningssag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt, og opførelse af et nyt udhus i forbindelse med nedrivning af et eksisterende udhus forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Fredningsnævnet finder, at det ikke er i strid med fredningen og fredningsforslagets intentioner at tillade projektet, når der i forvejen er et udhus, der nedrives, og opførelsen af det nye udhus sker væk fra Jutlandiamonumentet.

Fredningsnævnet meddeler således dispensation til det ansøgte. Dispensationen kan dog ikke udnyttes, før skurvognen er fjernet, da det vil være i strid med fredningsbestemmelserne.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,

- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

- Jytte Heslop,
- Nanna de Courcy,
- Naturstyrelsen, København,
- Norddjurs Kommune,
- Danmarks Naturfredningsforening, København,
- Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs, Ole Jappe, Morten Abildstrøm,
- Dansk Ornitologisk Forening, København,
- Dansk ornitologisk Forening, Norddjurs,
- Kulturstyrelsen,
- Region Midtjylland,
- Friluftsrådet,
- Thomas Hagen Stampe.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 20. september 2018

FN-MJØ-100-2018. Naturpleje på Anholt

Fredningsnævnet har den 19. juli 2018 fra Norddjurs Kommune modtaget kommunens ansøgning og udtalelse om lovliggørende dispensation til udført naturpleje på Anholt i 2016 og 2017 i form af genpleje efter en tidligere dispensation til naturpleje og til at udføre en sådan genpleje fra 2018 til 2025.

Fredningsnævnet har fået præsenteret projektet på et møde med Norddjurs Kommune med forevisning af billeder, film og droneoptagelser og har på den baggrund fundet sagen tilstrækkeligt belyst til at kunne træffe afgørelse i sagen uden en besigtigelse på Anholt.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele dispensation i et omfang, der er nærmere beskrevet og begrundet neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Sagens baggrund og fredningsbestemmelserne er indgående beskrevet i Norddjurs Kommunes udtalelse, som derfor gengives i det følgende:

”Norddjurs Kommunes naturplejeteam har fremsendt ansøgning om efterfølgende dispensation til udført genpleje, samt dispensation til at udføre genpleje indenfor tre gældende fredninger på Anholt.

Naturplejeteamet har tidligere indhentet dispensation til at udføre naturpleje på Anholt, se FN 2014.128 og FN 2014.164. Naturplejen blev gennemført i 2015, og der blev foretaget genpleje i 2016 og 2017. Plejeteamet misforstod rækkevidden af de meddelte dispensationer, idet de også troede at dispensationerne omfattede muligheden for at genpleje. Det er teamet nu blevet opmærksomme på, og ansøger derfor om efterfølgende dispensation til den udførte genpleje i 2016 og 2017, samt en fremtidig genpleje de næste 8 år. Genplejen er et vilkår for de støttemidler, Norddjurs Kommune har modtaget til projektet fra den daværende NaturErhvervstyrelse. Ansøgningsmateriale vedlægges til orientering.

Ansøgning

Der ansøges om genpleje indenfor Ørkenfredningen, Sønderbjergfredningen samt Nordbjerg og Vesterklitfredningen. Plejearealerne indgår tillige i det fortsat verserende fredningsforslag ”*Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt*”. Arealerne er indtegnet med pink på nedenstående kort:

©COWI

Hele plejeindsatsen er gennemført for at realisere Natura2000-planen for området. Samlet set skal genplejen fastholde resultatet af den allerede udførte naturpleje, og skabe forudsætning for at bevare og genskabe de klitnaturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura2000-området.

For at få et godt resultat ud af naturplejen, er det helt nødvendigt at genpleje allerede plejede arealer. Dette gælder i særdeleshed arealer med rynket rose, som har særdeles effektive spredningsmekanismer, både via rodsystemet og via tusindvis af frø. Nyere undersøgelser vist, at rynket rose kan fordoble sit areal i løbet af 5-9 år, alene via rodsrud, og derfor tager det en del år at fjerne rynket rose effektivt. Bekæmpelse af rynket rose med en såkaldt 'biorotor' er både den billigste og den mest effektive metode. Biorotoren har en tromle, der er besat med stærke, 20-30 cm lange metaltænder, der trækkes hen over- og ned i jorden. Herved skades rosenes rodsystem og ødelagte plantedele kastes op på jordoverfladen, hvor de visner og dør. Der ansøges om kørsel og rydning af rynket rose ved hjælp af biorotor i områderne A, B og I, som vist på kortet forrige side.

Derudover ansøges der om genrydning af birk, som enten bliver optrukket med skovspil eller fjernet med motorsav så tæt ved terrænhøjde som muligt. Små birk bliver fjernet manuelt med spade. Hertil kommer to årlige afhugninger af birke-genvækst med økse de næste 2-3 år. Der ansøges om rydning af birk i områderne G og I.

Der er ryddet bjergfyr i områderne I, G, D og A. Bjergfyr genspirer ikke, så der ansøges udelukkende om håndlugning af nye, frøspirede individer.

I område F ansøges der om genpleje ved slåning af visnede tagrør, som kvæget efterlader, fordi de fo-retrækker nye, grønne skud. Slåningen foretages om vinteren og uden for fuglenes ynglesæson, og vil samlet set resultere i bedre græsning og en større diversitet på området.

Foruden kørsel med biorotor på de plejede arealer, ansøges der om kørsel på strandene, på Redningsvejen samt ad de eksisterende spor, der tidligere har været anvendt til naturplejeprojekter:

©COWI

Beskyttet natur.

Norddjurs Kommune udarbejder habitatvurdering for Natura 2000 og træffer afgørelse efter naturbeskyttelseslovens §3. Det forventes, at der meddeles tilladelse til genplejen.

Ørkenfredningen på Anholt.

Områderne F, G, I, A, B og den sydlige del af D er beliggende indenfor Ørkenfredningen.

Fredningen består af Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 samt Overfredningsnævnets afgørelse om supplerende fredning af 29. august 1980.

Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 har følgende hovedformål:

".. Det nedennævnte område ca. 1500 tdr. land, der har væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse, fredes i medfør af lov nr. 140 af 7. maj 1937..."

Af fredningsbestemmelserne fremgår det blandt andet:

Punkt 2: *"..Det under 1. fredede område skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Særlig forbydes al permanent bebyggelse, opførelse af skure, boder, badehuse, og lignende, anbringelser af telefonmaster udenfor fyrets og strandvagtens nuværende linier, beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter.."*

Punkt 3: *"..Køreruter til fyret fastsættes efter forhandling med nævnet, der godkender to ruter til almindelig afbenyttelse. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted..."*

Overfredningsnævnets afgørelse om supplerende fredning af 29. august 1980 har følgende hovedformål:

"..Hovedformålet med den supplerende fredning er ud fra videnskabelige, undervisningsmæssige og landskabelige hensyn at bevare områdets ørkenagtige karakter. Fredningsafgørelsen indeholder blandt andet forbud mod bebyggelse og beplantning og mod opstilling af telte og giver fredningsmyndighederne ret til at foretage landskabspleje.."

Fredningens formål: *"..Med fredningen tilsigtes, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.."*

Det er Norddjurs Kommunes vurdering, at kørsel og genpleje kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Sønderbjergfredningen

Den midterste del af område D er beliggende indenfor Sønderbjergfredningen.

Fredningen består af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960. Fredningen er opdelt i fire delområder, A, B, C og D, og genplejen er udføres indenfor A.

Motivationen for fredningen var *"...Nævnet finder, at "Sønderbjerg" på Anholt på grund af sin skønhed, beliggenhed og ejendommelighed, herunder på grund af udsigten til "Sønderbjerg" og udsigten fra "Sønderbjerg" har væsentlig betydning for almenheden..."*

For delområde A fremgår blandt andet følgende fredningsbestemmelser: *"...Den nuværende naturlige bevoksning af enebær m.v. skal bibeholdes og må frit brede sig på skråningerne, således at disse i videst muligt omfang beskyttes mod erosion af enhver art..."* og *"...Oven på selve Sønderbjerg skal det være ejeren tilladt at hugge af den nuværende bevoksning og at fjerne selvsåninger"* og *"...Bestemmelsen under A om, at den nuværende naturlige bevoksning på "Sønderbjergs" skrænter bestående af enebær m.v. skal bibeholdes og frit må brede sig på skråningerne, skal ikke være til hinder for udtynding og passende beskæring af enebærbevoksningen..."*

Det er kommunens vurdering, at genplejen kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Nordbjerg og Vesterklitfredningen

Den nordligste del af område D er beliggende indenfor Nordbjerg og Vesterklitfredningen.

Fredningen består af Overfredningsnævnets kendelse 20. november 1972.

Af fredningens stk. 5 fremgår det, at *"...Arealerne må ikke beplantes. Den nuværende bevoksning af skrænterne bestående af enebær m.v. skal bibeholdes og må frit brede sig på skråningerne, således at disse i videst muligt omfang beskyttes mod erosion af enhver art. Dette skal ikke være til hinder for udtynding og passende beskæring af enebærbevoksningen. Fredningsnævnet har ret til uden udgift for ejerne og efter forudgående meddelelse at fjerne selvsående buske og træer, samt at foretage anden form for landskabspleje..."*

Det er kommunens vurdering, at genplejen kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Det verserende fredningsforslag

Hensigten med det verserende fredningsforslag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt er, det skal erstatte de eksisterende fredninger. Så længe fredningsforslaget er rejst, må der ikke foretages noget, der er i strid med de rejste fredningsbestemmelser, jf. naturbeskyttelseslovens § 37 stk.2. Da formålet med den nye fredning blandt andet er, at sikre en fremtidig naturpleje på Sønderbjerg og da forslagens plejebeskrivelser er skærpet yderligere med blandt andet plejeret og plejepligt samt bestemmelser om rydning af udsigtskiler og invasive arter, anses genplejen ikke at være i strid med det verserende fredningsforslag.

Norddjurs Kommunes samlede indstilling til Fredningsnævnet

Norddjurs Kommune indstiller:

- at der meddeles efterfølgende dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til arbejdskørsel med biorotor udenfor de eksisterende spor i forbindelse med gennemførelse af genpleje i 2016 og 2017
- at der meddeles dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til arbejdskørsel med biorotor udenfor de eksisterende spor i forbindelse med gennemførelse af genpleje for årene 2018 til 2025
- at der for årene 2016 og 2017 meddeles efterfølgende dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til arbejdskørsel på strandene, på Redningsvejen samt ad de eksisterende spor, der tidligere har været anvendt til naturplejeprojekter
- at der for årene 2018 til 2025 meddeles dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til arbejdskørsel på strandene, på Redningsvejen samt de ad de eksisterende spor, der tidligere har været anvendt til naturplejeprojekter.
- at der for 2016 og 2017 meddeles efterfølgende dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til genpleje i områderne I, A, F, G, B og D.
- at der for årene 2018 til 2025 meddeles dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til genpleje i områderne I, A, F, G, B og D.
- At der for årene 2016 og 2017 meddeles efterfølgende dispensation fra Sønderbjergfredningen samt Nordbjerg og Vesterklitfredningens bestemmelser til genpleje i område D.
- At der for årene 2018 til 2025 meddeles dispensation fra Sønderbjergfredningen samt Nordbjerg og Vesterklitfredningens bestemmelser til genpleje i område D.”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med Norddjurs Kommune den 19. september 2018. For Norddjurs Kommune deltog Rikke Kroier, Annette Limborg Madsen og Marie Karlsson. Endvidere deltog Jette Mouritzen for Danmarks Naturfredningsforening og Thorkil Danielsen for Friluftsrådet. På mødet blev projektet præsenteret og drøftet og illustreret i form af billeder, film og droneoptagelser. Det blev i relation til den kørsel, der er afledt af naturplejen, oplyst, at der forventeligt årligt vil være tale om 7-10 dage, hvor to personer foretager plejen. Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet tilsluttede sig projektet.

Fredningsnævnets kommunalt valgte medlem deltog ikke i mødet, men har deltaget i sagens afgørelse med sit kendskab til det fredede område.

Områdets ejer deltog heller ikke i mødet, men Norddjurs Kommune har orienteret fredningsnævnet om, at han har godkendt projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

De eksisterende fredninger og de fredningsbestemmelser, der fremgår af den fortsat verserende frednings-sag, betyder, at naturplejen og den tilknyttede kørsel forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod en frednings eller et fredningsforslags formål.

Den naturpleje, som Norddjurs Kommune har udført og planlægger fortsat at udføre, er med til at fremme fredningsformålene i både de eksisterende fredninger og den verserende fredningssag.

På den baggrund og da fredningsnævnet lægger til grund, at den ansøgte kørsel ikke overstiger den kørsel, som er nødvendig til udførelsen af naturplejen, meddeler fredningsnævnet dispensation i det ansøgte omfang, herunder lovliggørende dispensation til den allerede udførte naturpleje og kørsel i 2016 og 2017. Som drøftet på mødet med Norddjurs Kommune tidsbegrænses dispensationen dog til perioden 2018-2020, hvorefter der i 2021 igen holdes et møde eventuelt med besigtigelse til afklaring af effekten af naturplejen og nødvendige fortsatte tiltag til opnåelse af formålet med naturplejen.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Norddjurs Kommune har anført at ville udarbejde en habitatvurdering, og fredningsnævnet lægger derfor uagtet formålet med naturplejen til grund, at det endnu ikke er afklaret, om en dispensation er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Dispensationen meddeles derfor på betingelse af, at den ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau).

Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Nanna de Courcy,
3. Jens Christian von der Maase,
4. Miljøstyrelsen, København,
5. Norddjurs Kommune, 12472,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
13. Region Midtjylland,
14. Kulturstyrelsen.

Den 17. januar 2020

FN-MJØ-003-2020. Fældning af bjergfyr I Ørkenfredningen på Anholt

Fredningsnævnet modtog den 9. januar 2020 Norddjurs Kommunes udtalelse om fældning af bjergfyr på Kistehøjvej 88, Anholt.

Fredningsnævnet meddeler på skriftligt grundlag dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningerne

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om fredning af arealer på Anholt. Det for denne sag relevante område skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i naturtilstanden forbydes, og det gælder særligt bl.a. beplantning og opgravning af planter.

Ejendommen er endvidere omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980 om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt by. Fredningens formål er bl.a. at sikre, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

Fredningsnævnet meddelte den 28. november 2014 dispensation til naturpleje i form af rydninger af invasive arter (FN-MJØ-128-2014). Fredningsnævnet udtalte i den forbindelse bl.a., at det fandtes betænkeligt at fastslå, at den ønskede naturpleje i enhver form ikke krævede dispensation fra fredningerne.

Sagens baggrund

Norddjurs Kommune har anført, at ejendommens ejer ønsker at fælde en kile gennem eksisterende bjergfyr. Den ønskes foretaget, så der genoprettes den udsigt til havet, som med årene er vokset til med den invasive bjergfyr. Der er tale om et delvist bevokset areal på ca. 640 m². Projektet er illustreret ved følgende oversigtskort, hvor ejendommen er markeret med rød ramme, området for fældningen er markeret med turkis ramme, og Ørkenfredningen er markeret med pink skravering.

Området for fældningen er endvidere illustreret ved følgende nærbillede.

Norddjurs Kommune har videre anført, at ejendommen er beliggende indenfor et Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke har betydning for området, da bjergfyr ikke er på udpegningsgrundlaget.

Det er Norddjurs Kommunes indstilling, at der meddeles dispensation, da der er tale om tiltag, som fremelsker den naturtype, der ønskes bevaret med fredningen. En dispensation bør dog gives på vilkår om, at rydningen ikke må foregå mellem 15. marts og 15. september grundet fugles yngleperiode.

Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Norddjurs Kommune har sammen med foreningens repræsentant på Anholt på fredningsnævnets forespørgsel anbefalet projektets gennemførelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er som anført i fredningsnævnets afgørelse fra 2014 fredningsnævnets opfattelse, at et projekt som det beskrevne kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter dispensation kan meddeles til et projekt, som ikke er i strid med en fredning.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation til projektet, som er i overensstemmelse med fredningernes intentioner.

Dispensationen meddeles på vilkår om, at rydningen ikke må foregå mellem 15. marts og 15. september.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. § 10, stk. 5, i forretningsordenen for fredningsnævn.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Golles,
2. Ingrid Remy,
3. Jens Christian von der Maase,
4. Ulla Beck,
5. Miljøstyrelsen,

6. Norddjurs Kommune, j.nr. 20/605,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Friluftsrådet, Norddjurs,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 4. juli 2022

FN-MJØ-086-2022. Kørsel indenfor Ørkenfredningen i forbindelse med en militærøvelse

Fredningsnævnet modtog den 21. juni 2022 Norddjurs Kommunes udtalelse om en ansøgning fra Operations Support Wing om dispensation til at køre indenfor Ørkenfredningen på Anholt på matr.nr. 43a Anholt By, Anholt i forbindelse med en militærøvelse i samarbejde med US Air Force i et nærmere fastsat tidsrum den 7. september 2022.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningerne

Ørkenen blev fredet ved Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om fredning af arealer på Anholt. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men området blev fredet, idet det havde en væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at området skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i naturtilstanden forbydes. Køreruter til fyret fastsættes efter forhandling med fredningsnævnet, der godkender to ruter til almindelig afbenyttelse. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted.

Ørkenen er endvidere omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980 om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt by. Fredningens formål er at sikre, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

Fredningsnævnet traf den 21. oktober 1999 afgørelse om, at kørsel for to ruter, hvoraf den ene er den gamle redningsvej og den anden er langs Nordstranden, kan ske som kørsel til fyret i forbindelse med arbejdet ved fyret, ved kørsel med tilknytning til Fyrmestergården og undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted. Ejeren har dog ret til at køre i Ørkenen, hvor han vil. Turistkørsel er ikke tilladt (j.nr. 74/1999).

Ansøgningen

Norddjurs Kommune har oplyst, at øvelsen har til formål at træne deltagerne i redning af nødstedt personel under vanskelige forhold. Anholt er særlig udfordrende grundet dens isolerede placering og vanskelige forhold for at bevæge sig skjult. Der deltager to køretøjer, som kan køre på veje, men det foretrækkes at de kan køre frit i terrænet.

Øvelsens indhold er nærmere beskrevet i udtalelsen.

Norddjurs Kommune har videre oplyst, at lodsejeren Jens Christian Von der Maase er kontaktet for en accept af kørslen.

Fredningsnævnet har hørt Danmarks Naturfredningsforening, der ikke har bemærkninger til, at der meddeles dispensation.

Norddjurs Kommune har anført, at øvelsen holdes i Natura 2000-område nr. 46 Anholt og havet nord for, som består af habitatområde 42 og fuglebeskyttelsesområde 32. Det er kommunens vurdering, at kørslen på den

ønskede måde og i det beskrevne omfang ikke vil forringe de naturtyper, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Den vil heller ikke påvirke bilag IV-arter.

Norddjurs Kommune har som sin indstilling anført, at da kørslen så vidt muligt vil finde sted ad eksisterende ørkenspor, er det kommunens vurdering, at kørslen ikke vil have væsentlig negativ betydning i forhold til formålet med fredningen om at bevare det uberørte landskabs ørkenagtige karakter. På grund af arrangementets ganske særlige karakter finder kommunen ikke, at der er risiko for, at kørslen i forbindelse med militærøvelsen vil skabe uheldige præcedensvirkninger i forhold til fremtidige ansøgninger om dispensation til at køre i Ørkenen. Det indstilles derfor, at der meddeles dispensation med det vilkår, at der så vidt muligt køres via eksisterende ørkenspor.

De eksisterende spor i Ørkenen er markeret med rød farve på følgende kort:

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Ørkenen betyder, at den ansøgte kørsel kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Den ansøgte kørsel vil på det nedenfor anførte vilkår så vidt muligt foregå på de eksisterende spor, men vil i øvrigt efter det beskrevne indhold være en enkeltstående begivenhed med en begrænset kørsel. Fredningsnævnet er på den baggrund og med henvisning til formålet med kørslen enig med Norddjurs Kommune i, at kørslen ikke vil have væsentlig negativ betydning i forhold til formålet med fredningen om at bevare det uberørte landskabs ørkenagtige karakter. Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation.

Dispensationen meddeles på vilkår om, at kørsel så vidt muligt sker via eksisterende ørkenspor og på vilkår om grundejerens godkendelse.

Afgørelsen er i lyset af andre dispensationer til helt særlige forhold med kørsel i Ørkenen og efter sagens karakter truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører

til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjørn Rømer Westh,
2. Jytte Dalgaard,
3. Jens Christian Von der Maase,
4. Operations Support Wing,
5. Miljøstyrelsen,
6. Norddjurs Kommune, j.nr. 22/6592,
7. Kommunaldirektørens sekretariat,
8. Danmarks Naturfredningsforening, København,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
10. Dansk Ornitologisk Forening, København,
11. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Friluftsrådet, centralt,
14. Friluftsrådet, kreds Midtjylland,
15. Region Midtjylland,
16. Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 13. juli 2023

FN-MJØ-080-2023. Dark Sky-arrangementer i Ørkenen på Anholt

Fredningsnævnet modtog den 6. juli 2023 Norddjurs Kommunes udtalelse om en ansøgning fra foreningen Dark Sky Anholt om at afholde arrangementer i en periode på fem år på matr.nr. 43a Anholt By, Anholt,

Arrangementerne ønskes afholdt i det område, som på det følgende kort er markeret med en gul cirkel:

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningerne

Ørkenen blev fredet ved Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om fredning af arealer på Anholt. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men området blev fredet, idet det havde en væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at området skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i naturtilstanden forbydes. Der gives almenheden ret til færdsel til fods og ophold i det fredede område. Hunde må kun medtages, såfremt de føres i snor. Dog er adgang for almenheden til "Flakket" forbudt. Det fredede område skal skånes af alle. Det er forbudt at henkaste affald, papir, konservesdåser, flasker mv.

Ørkenen er endvidere omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980 om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt by. Fredningens formål er at sikre, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

Ansøgningen

Norrdjurs Kommune har oplyst, at ansøgningen omfatter arrangementer i en femårig periode. Foreningen Dark Sky Anholt arbejder på en certificering af Anholt Dark Sky Sanctuary. Det sker ved optagelse i International Dark Sky association (IDA), som er en amerikansk baseret non-profit organisation, der blev grundlagt i 1988 af David Crawford, en professionel astronom, og Tim Hunter, en læge og amatørastonom. Missionen for IDA er at bevare og beskytte nattelevet og vores arv af mørke himmel gennem kvalitets udendørsbelysning. Lysforurening er resultatet af udendørs belysning, der ikke er ordentligt afskærmet, hvilket tillader lys at skinne ind i øjnene og nattehimmelen. Der er på nuværende tidspunkt 201 lokaliteter i verden, der er anerkendt af IDA, heraf er der kun 16 med status "sanctuary", som er den højeste/bedste indenfor IDA's certificering. Når Anholt er certificeret, ønsker foreningen at afholde guidede ture et sted i Ørkenen efter solnedgang. Der er på ingen måde tale om masseturisme, men snarere lidt udvidet nørdeturisme. Hvad angår deltagerantal vil det variere; er det i august, kan det være mellem 50 og 100 deltagere, og til efterårs- og vinterarrangementerne forventer foreningen mellem 20 og 25 deltagere. Foreningen har oplevet en meget stor interesse for guidede ture om stjernehimmelen, og de har hidtil haft en pensioneret astronom til at fortælle om de forskellige stjernekonstellationer og himmelfænomener, stjernesud og meteor. Mørket er blevet "in", og de har erfaret en kæmpe interesse for formidling af den uendelige stjernehimmel. For at få et godt udsyn til stjernehimmelen behøver deltagerne ikke at gå langt ud i Ørkenen. De skal bare lidt væk fra Anholt bys lys ca. 150 meter fra Flyvepladsvej. Selve arrangementet foregår ved, at deltagerne går i samlet flok ud til samlingspunktet. Alle har et liggeunderlag eller tæppe med, så man kan ligge behageligt på jorden og se op i stjernehimmelen, mens astronomen fortæller. Arrangementerne strækker sig fra august til april. Antallet af arrangementer afhænger af, hvor stor interessen viser sig at være.

Norrdjurs Kommune har videre oplyst, at de berørte lokaliteter ejes af Jens Christian von der Maase, der bager op om projektet.

Norrdjurs Kommune har endelig anført, at projektområdet er i Natura 2000-område nr. 46 Anholt og havet nord for, som består af habitatområde 42 og fuglebeskyttelsesområde 32. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke medfører nogen væsentlig påvirkning af habitatområdets udpegningsgrundlag, og at der ikke bliver nogen påvirkning af bilag IV-arter.

Norrdjurs Kommune har som sin indstilling til fredningsnævnet udtalt, at der er tale om arrangementer, hvor hverken landskabelige kvaliteter eller beskyttet natur påvirkes. Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte ikke vil få nævneværdig betydning for de hensyn, der skal varetages med fredningerne. På Anholt har beboerne fået større fokus på rekreative tiltag, der ikke påvirker naturen i negativ retning, og som kan styrke fortællingen om øen, f.eks. formidlingen af Anholt Fyr og den fælles enebærplukning hvert efterår. Kommunen ønsker derfor at være imødekommende overfor aktiviteter, der støtter øens liv, virke og sjældne natur. Det er vigtige opgaver, og det ene afhænger af det andet. Kommunen indstiller derfor, at der meddeles dispensation eventuelt på vilkår om, at aktiviteterne skal ophøre øjeblikkeligt, hvis der mod forventning opstår tilstandsændringer i den beskyttede natur.

Fredningsnævnet har hørt Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Norrdjurs Kommune, som har tilsluttet sig, at der meddeles dispensation for en femårig periode, så der i løbet af perioden kan indhentes erfaringer med projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at fredningerne af Ørkenen efter en samlet vurdering af fredningernes formål og fredningsbestemmelserne sammenholdt med det ansøgte projekt betyder, at de løbende arrangementer over en 5-årig periode kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om midlertidige events, som efter det oplyste ikke vil nogen betydning for oplevelsen af fredningen, om som ikke medfører indgreb i områdets natur.

Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation til at afholde de beskrevne arrangementer i perioden fra august 2023 til april 2028.

Dispensationen meddeles på vilkår om, at aktiviteterne skal ophøre øjeblikkeligt, hvis der opstår tilstandsændringer i den beskyttede natur, og at foreningen efter hvert arrangement sikrer sig, at der ikke er efterladt affald, papir, konserverdåser, flasker mv.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Jytte Dalgaard,
3. Jens Christian Von der Maase,
4. Foreningen Dark Sky Anholt,
5. Miljøstyrelsen,
6. Norddjurs Kommune, j.nr. 23/5774,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Midtjylland,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.